

ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1994

Vyhlásené: 11.10.1994 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.2002 do: 14.03.2002

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

277

ZÁKON

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 24. augusta 1994

o zdravotnej starostlivosti

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ

ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Účel zákona

Tento zákon upravuje poskytovanie zdravotnej starostlivosti, jej organizáciu, práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb pri zabezpečovaní tejto starostlivosti.

§ 2

Zdravotná starostlivosť

(1) Zdravotná starostlivosť je starostlivosť o ochranu, zachovanie a navrátenie zdravia ľudí. Poskytuje sa v zdraví aj v chorobe, v materstve a pri iných stavoch vyžadujúcich zdravotnú pomoc.

(2) Zdravotná starostlivosť zahŕňa všetku ambulantnú aj ústavnú starostlivosť vrátane kúpeľnej starostlivosti, závodnej preventívnej starostlivosti, lekárenskej starostlivosti a lekárskej posudkovej činnosti vykonávanej ošetrojúcim lekárom a ošetrovateľskej starostlivosti.

(3) Ochranu zdravia ľudí upravuje osobitný zákon.¹⁾

§ 3

Úlohy štátu pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti

Štát utvára podmienky na to, aby sa zdravotná starostlivosť poskytovala na odbornej úrovni, plynule, sústavne a aby bola dostupná.

DRUHÁ ČASŤ
POSKYTOVANIE ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI

§ 4

Právo na poskytovanie zdravotnej starostlivosti

Každý má právo na poskytovanie zdravotnej starostlivosti vrátane liekov a zdravotníckych pomôcok. Zdravotnú starostlivosť poskytujú zdravotnícke zariadenia v súlade so súčasnými dostupnými poznatkami lekárskej vedy a inými biomedicínskymi vedami.

§ 5

Poskytovanie zdravotnej starostlivosti bezplatne a za úhradu

(1) Zdravotná starostlivosť sa poskytuje osobám

- a) bezplatne na základe povinného zdravotného poistenia,²⁾
- b) na základe zmluvného poistenia,
- c) bezplatne z prostriedkov štátneho rozpočtu,
- d) za finančnú úhradu charitatívnych organizácií, fyzických osôb alebo právnických osôb,
- e) za celú alebo čiastočnú úhradu osôb, ktorým sa zdravotná starostlivosť poskytuje.

(2) Za celú alebo čiastočnú finančnú úhradu sa poskytujú

- a) zdravotná starostlivosť presahujúca rámec ustanovený osobitnými predpismi,³⁾
- b) vyšetrenia, prehliadky a iné výkony urobené v osobnom záujme fyzických osôb alebo v záujme právnických osôb, ktoré nesledujú liečebný účel,
- c) lieky a zdravotnícke pomôcky určené osobitnými predpismi,^{2),3)}
- d) zaopatrenie v zariadeniach ústavnej starostlivosti a zaopatrenie v detských domovoch, ak je v nich dieťa umiestnené z iných než zdravotných dôvodov,
- e) hygienické služby poskytnuté na žiadosť fyzických osôb alebo právnických osôb,

(3) Zdravotná starostlivosť za celú alebo čiastočnú finančnú úhradu sa poskytuje za podmienok, ktoré ustanoví osobitný zákon.

§ 6

Práva a povinnosti osôb, ktorým sa poskytuje zdravotná starostlivosť

(1) Osoba, ktorej sa poskytuje zdravotná starostlivosť, má právo na starostlivosť podľa druhu a stupňa zdravotného postihnutia. Osoba má právo na výber lekára alebo zdravotníckeho zariadenia s výnimkou osoby vykonávajúcej základnú, náhradnú, prípravnú a mimoriadnu vojenskú službu^{3a)} a osoby, ktorá je vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody. V prípade ohrozenia života alebo bezprostredne hroziacej závažnej poruchy zdravia má osoba právo na poskytnutie zdravotnej starostlivosti v najbližšom zdravotníckom zariadení, ktoré je schopné poskytnúť potrebnú zdravotnú starostlivosť.³⁾

(2) Pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti má osoba voči zdravotníckym pracovníkom a iným odborným pracovníkom v zdravotníctve právo na

- a) rešpektovanie svojej telesnej a psychickej integrity,
- b) náležité poučenie najmä o povahe ochorenia, potrebných zdravotných výkonoch, o možnosti rizika a zdravotnej prognóze,

- c) odmietnutie podrobiť sa zdravotnej starostlivosti s výnimkou prípadov, keď podľa tohto zákona možno poskytnúť zdravotnú starostlivosť bez súhlasu pacienta alebo jeho zákonného zástupcu,
- d) rozhodnutie o svojej účasti na výučbe a overovaní nových medicínskych poznatkov a metód,
- e) zachovanie mlčanlivosti o všetkých údajoch týkajúcich sa jej zdravotného stavu, o skutočnostiach súvisiacich s jej zdravotným stavom, ak v prípadoch ustanovených zákonom nie je zdravotnícky pracovník alebo iný odborný pracovník zbavený tejto mlčanlivosti,
- f) zmiernenie utrpenia v súlade so súčasným stavom lekárskeho a biomedicínskeho vied, na humánnu starostlivosť a na etický a dôstojný prístup zdravotníckych pracovníkov, ako aj iných odborných pracovníkov v zdravotníctve.

(3) Každá osoba je povinná

- a) spolupracovať pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti,
- b) dodržiavať liečebný režim určený lekárom,
- c) prísť na vyšetrenia a ošetrenia v termínoch určených lekárom,
- d) zúčastniť sa na zdravotnom školení a výcviku uloženom z dôvodu verejného záujmu,
- e) v prípadoch ustanovených zákonom podrobiť sa posudzovaniu zdravotnej spôsobilosti na prácu, preventívnym prehliadkam, vyšetreniam a diagnostickým skúškam, ktoré nie sú spojené s nebezpečenstvom pre zdravie, povinnému liečeniu prenosného ochorenia, očkovaniu, izolácii, karanténym opatreniam, zákazu výkonu zamestnania alebo inej činnosti, ako aj iným opatreniam na ochranu pred prenosnými ochoreniami a na výzvu lekára označiť osoby, ktoré ochoreli na prenosnú chorobu,
- f) na výzvu zdravotníckeho pracovníka oznámiť také ochorenia alebo iné skutočnosti, ktoré sú významné z hľadiska poskytovania zdravotnej starostlivosti. Infikovaná osoba je povinná označiť zdroj nákazy, ak ho pozná, a poskytnúť všetky informácie na jeho určenie. Je povinná určiť okruh osôb, ktoré mohli prenosnými ochoreniami nakaziť. Osoba, ktorá má prenosné ochorenie, je povinná správať sa tak, aby zabránila prenosu takéhoto ochorenia na iné osoby,
- g) poskytnúť alebo sprostredkovať nevyhnutnú pomoc osobe, ktorá je v nebezpečenstve smrti alebo javí známky závažnej poruchy zdravia, ak tým neohrozí svoje zdravie alebo život.

(4) Osoba, ktorá úmyselne zneužije poskytnutie zdravotnej starostlivosti, je povinná na základe rozhodnutia zdravotníckeho zariadenia nahradiť náklady, ktoré tomuto zariadeniu vznikli. Na poskytnutie zdravotnej starostlivosti sa v tomto prípade nevzťahujú predpisy o zdravotnom poistení.

(5) Povinnosti osôb na úseku ochrany zdravia ľudí upravuje osobitný zákon.¹⁾

(6) Podrobnosti o posudzovaní zdravotnej spôsobilosti na prácu a o preventívnych prehliadkach ustanoví Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo zdravotníctva“) po dohode s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky všeobecne záväzným právnym predpisom.

Právne vzťahy vznikajúce pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti

§ 7

(1) Právny vzťah, ktorého predmetom je poskytovanie zdravotnej starostlivosti, vzniká na základe dohody, ktorú osoba uzavrie so zdravotníckym zariadením (§ 23) alebo na podnet zdravotníckeho zariadenia s povereným ošetrovateľom lekárom. Návrh na uzavretie dohody môže dať osoba alebo zdravotnícke zariadenie. Dohoda sa uzaviera písomne najmenej na šesť mesiacov na žiadosť jednej zo zmluvných strán.

(2) Zdravotnícke zariadenie môže odmietnuť uzavretie dohody, ak nie je odborne zamerané na poskytnutie požadovanej starostlivosti alebo ak by prijatím návrhu prekročilo svoje únosné pracovné zariadenie.

(3) Zdravotnícke zariadenie prekročí svoje únosné pracovné zariadenie vtedy, ak nie je schopné poskytovať kvalitnú zdravotnú starostlivosť všetkým osobám, ktoré má v priamej zdravotnej starostlivosti.

(4) V prípade, ak zdravotnícke zariadenie odmietne návrh osoby na uzavretie dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti alebo odstúpi od dohody uzavretej s osobou z dôvodov zmeny svojho odborného zamerania vo vzťahu k požadovanej zdravotnej starostlivosti, okresný úrad na podnet osoby bezodkladne určí, ktoré zdravotnícke zariadenie v okrese alebo v kraji poskytne osobe takúto starostlivosť. Toto zdravotnícke zariadenie sa spravidla určí čo najbližšie k bydlisku alebo pracovisku osoby.

(5) Poskytovanie zdravotnej starostlivosti v cudzine sa riadi právnym poriadkom toho štátu, na ktorého území sa poskytuje.

§ 8

(1) Osoba môže odstúpiť od dohody pred uplynutím šiestich mesiacov odo dňa uzavretia dohody, ak

- a) zmení trvalý pobyt, prechodný pobyt alebo pracovisko,
- b) sa ambulantne lieči v mieste svojho prechodného pobytu alebo pracoviska, a jej zdravotný stav vyžaduje, aby sa liečila v mieste svojho trvalého pobytu,
- c) zdravotnícke zariadenie prestane byť zmluvným zdravotníckym zariadením.⁴⁾

(2) Zdravotnícke zariadenie môže odstúpiť od dohody, ak sa zmení jeho odborné zameranie vo vzťahu k požadovanej zdravotnej starostlivosti alebo ak pacient závažným spôsobom, najmä svojím správaním a nedodržiavaním pokynov lekára, porušuje liečebný režim. Zdravotnícke zariadenie je povinné bezodkladne informovať písomnou formou pacienta o odstúpení od dohody a o dôvodoch odstúpenia od dohody.

(3) Ak po uplynutí šiestich mesiacov osoba alebo zdravotnícke zariadenie od dohody neodstúpi, táto dohoda sa predlžuje na neurčitý čas.

§ 9

Dohoda o poskytovaní zdravotnej starostlivosti zaniká smrťou pacienta alebo zánikom zdravotníckeho zariadenia alebo odstúpením od dohody.

§ 10

Každé zdravotnícke zariadenie je povinné bez meškania poskytnúť zdravotnú starostlivosť každému, kto sa nachádza v stave vážneho ohrozenia života, v stave s príznakmi vážnej poruchy zdravia, v šoku alebo v bezvedomí alebo v zdravotnom stave vylučujúcom možnosť vyžiadať si jeho súhlas s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a zabezpečiť podľa potreby ďalšiu zdravotnú starostlivosť.

§ 11**Liečenie v cudzine**

(1) Pacientovi možno uhradiť náklady na liečenie v cudzine vtedy, ak sa vyčerpali všetky možnosti liečenia na území Slovenskej republiky a ak od takéhoto liečenia možno očakávať zlepšenie alebo zabránenie zhoršeniu jeho zdravotného stavu. V takýchto prípadoch náklady na liečenie uhrádza Všeobecná zdravotná poisťovňa alebo iná zdravotná poisťovňa zriadená podľa osobitného zákona⁵⁾ (ďalej len „iná zdravotná poisťovňa“). Ak pacient nebol vyslaný na liečenie do cudziny Všeobecnou zdravotnou poisťovňou alebo inou zdravotnou poisťovňou, uhrádza náklady na liečenie v cudzine sám.

(2) Ak pri inom ako liečebnom pobyte v cudzine uvedenom v odseku 1 vznikne občanovi Slovenskej republiky potreba poskytnutia zdravotnej starostlivosti, uhrádza si náklady sám, ak sa tieto náklady ne-uhrádzajú podľa osobitného predpisu.⁶⁾

§ 12**Liečenie cudzincov**

Cudzincom, ktorí sa zdržiavajú na území Slovenskej republiky, sa zdravotná starostlivosť poskytuje

- a) bezplatne alebo za čiastočnú úhradu na základe medzinárodných dohovorov, ktorými je Slovenská republika viazaná,
- b) bezplatne alebo za čiastočnú úhradu na základe zdravotného poistenia alebo zmluvného zdravotného poistenia,
- c) za celú úhradu.

§ 13**Súhlas na poskytovanie zdravotnej starostlivosti**

(1) Vyšetrovacie a liečebné výkony sa vykonávajú so súhlasom pacienta.

(2) Na osobitne závažné vyšetrovacie alebo liečebné výkony alebo na výkony závažne meniace spôsob ďalšieho života si lekár vyžiada súhlas pacienta udelený v písomnej alebo inak preukázateľnej forme (pozitívny reverz).

(3) Ak pacient napriek náležitému vysvetleniu odmieta potrebnú zdravotnú starostlivosť, lekár si od neho vyžiada vyjadrenie o jej odmietnutí v písomnej alebo inak preukázateľnej forme (negatívny reverz).

(4) Za maloletého pacienta alebo pacienta s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony alebo pacienta pozbaveného spôsobilosti na právne úkony udeľuje súhlas jeho zákonný zástupca alebo opatrovník alebo osoba, ktorá má maloletého v pestúnskej starostlivosti. Ak maloletý pacient starší ako 16 rokov alebo pacient s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony je podľa posúdenia lekára natoľko rozumovo a vôľovo vyspelý, aby vyšetrovací alebo liečebný výkon posúdil a rozhodol o jeho vykonaní, môže dať súhlas na tento výkon sám.

(5) Ak sa pacientovi poskytuje zdravotná starostlivosť podľa odseku 2, za maloletého pacienta alebo pacienta s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony alebo pacienta pozbaveného spôsobilosti na právne úkony udeľuje súhlas zákonný zástupca po odporúčaní skupiny najmenej troch odborníkov vopred určených vedúcim zdravotníckeho zariadenia (ďalej len „odborné konzílium“). Ak maloletý pacient starší ako 16 rokov alebo pacient s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony je natoľko rozumovo a vôľovo vyspelý, aby vyšetrovací alebo liečebný výkon posúdil a rozhodol o jeho vykonaní, vyžaduje sa na tento výkon aj jeho súhlas. Ak odborné konzílium

odporúčalo poskytnúť zdravotnú starostlivosť uvedenú v odseku 2 a zákonný zástupca s tým nesúhlasí, rozhodne na návrh zdravotníckeho zariadenia súd.

(6) Ak ide o nevyhnutný a neodkladný výkon a súhlas pacienta alebo jeho zákonného zástupcu alebo súdu nemožno dosiahnuť alebo nemožno získať ani súhlas odborného konzília, možno tento výkon urobiť aj bez tohto súhlasu.

§ 14

Starostlivosť bez súhlasu pacienta

(1) Vyšetrovacie a liečebné výkony vrátane ústavnej zdravotnej starostlivosti možno vykonať aj vtedy, ak od pacienta vzhľadom na jeho zdravotný stav alebo od jeho zákonného zástupcu nemožno súhlas vyžiadať, ale ho možno predpokladať.

(2) Pacienta možno bez súhlasu prevziať do ústavnej zdravotnej starostlivosti, ak

- a) ide o choroby, pri ktorých možno uložiť povinné liečenie,
- b) pacient v dôsledku duševnej choroby alebo s príznakmi duševnej poruchy alebo duševnej choroby ohrozuje seba alebo svoje okolie alebo ak hrozí vážne zhoršenie jeho zdravotného stavu,
- c) ide o stavy, pri ktorých sú ohrozené životne dôležité funkcie a sú nutné život zachraňujúce výkony a neprerušované sledovanie životne dôležitých funkcií.

(3) Prevzatie pacienta do ústavnej zdravotnej starostlivosti bez jeho súhlasu je zdravotnícke zariadenie povinné oznámiť do 24 hodín súdu, v ktorého obvode sa toto zdravotnícke zariadenie nachádza. O zákonnosti dôvodov prevzatia do ústavnej zdravotnej starostlivosti rozhodne súd. Do rozhodnutia súdu možno vykonávať iba také vyšetrovania a ošetrenia, ktoré sú nevyhnutné na záchranu života a zdravia pacienta alebo na zabezpečenie jeho okolia.

(4) Ak pominú dôvody na prevzatie pacienta do ústavnej starostlivosti bez jeho súhlasu, zdravotnícke zariadenie je povinné pacienta prepustiť alebo uzavrieť s ním alebo s jeho zákonným zástupcom dohodu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti.

(5) Ak pacient, ktorý vzhľadom na svoj zdravotný stav ohrozuje seba alebo svoje okolie, opustí zdravotnícke zariadenie bez súhlasu lekára, toto zdravotnícke zariadenie je povinné bez odkladu informovať o tom útvar Policajného zboru.

(6) Zdravotnícke zariadenie je povinné bez odkladu oznamovať prokurátorovi, vyšetrovateľovi alebo policajnému orgánu

- a) dokonané samovraždy, samovražedné pokusy a prípady, kde je dôvodné podozrenie, že na poškodení zdravia alebo smrti mohla mať účasť iná osoba,
- b) prijatie chorého, ktorého totožnosť nemožno zistiť alebo ktorý je zranený strelnou alebo inou zbraňou,
- c) podozrenie na týranie alebo zneužívanie dieťaťa, alebo inej osoby, ktorá nie je spôsobilá na právne úkony, alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená.

§ 15

Poučenie pacienta

(1) Lekár je povinný vhodným a preukázateľným spôsobom poučiť pacienta, prípadne osoby blízke⁷⁾ pacientovi o povahe ochorenia a o potrebných zdravotných výkonoch tak, aby mohli aktívne spolupracovať pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Obsah vhodného poučenia určuje lekár v každom prípade individuálne tak, aby bolo urobené ohľaduplne a eticky a aby u pacienta nenarúšalo liečebný proces.

(2) Lekár je povinný poskytnúť pacientovi úplné poučenie, ak

- a) sa má pacient podrobiť výkonu neliečebnej povahy,
- b) je pacient postihnutý pohlavnou chorobou, AIDS alebo iným prenosným ochorením, ktoré si vyžaduje osobitné opatrenia na zabránenie jeho šíreniu.

(3) V prípade, ak si to pacient výslovne želá, lekár je povinný poskytnúť mu úplné poučenie vtedy, ak sa má pacient podrobiť závažnému liečebnému výkonu alebo jeho ochorenie je podľa súčasných poznatkov lekárskej vedy nevyliciteľné.

(4) Lekár nie je povinný poskytnúť poučenie, ak si to pacient neželá. Vyhlásenie pacienta, že si neželá byť poučený, je potrebné urobiť v písomnej alebo inak preukázateľnej forme. Ak pacient odmietne úplné poučenie, lekár je povinný poskytnúť mu vhodné poučenie. Spôsob poučenia pacienta treba zaznamenať do zdravotnej dokumentácie.

(5) Pacientovi, ktorý nie je plnoletý, je pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo má obmedzenú spôsobilosť na právne úkony, poskytuje lekár vhodné poučenie o povahe ochorenia a o potrebných zdravotných výkonoch. Poučenie podľa odsekov 2 až 4 poskytuje lekár aj zákonnému zástupcovi.

(6) Zdravotnícki pracovníci a iní odborní pracovníci v zdravotníctve sú povinní poskytnúť pri výdaji a predaji liečiv, zdravotníckych pomôcok a zdravotníckych potrieb úplné poučenie o ich užívaní, o správnom zaobchádzaní s nimi, o vedľajších účinkoch liečiv a o správnej životospráve pri užívaní vydaného liečiva.

(7) Pri zistení pohlavných chorôb, AIDS a iných prenosných ochorení, ktoré si vyžadujú opatrenia podľa osobitných predpisov,³⁾ je lekár povinný pozvať každú osobu, o ktorej sa dozvie, že sa mohlo ochorenie na ňu preniesť, aby ju o tejto skutočnosti informoval.

(8) Pri zistení závažnej genetickej choroby alebo pri podozrení na jej prenos lekár informuje o možnom ochorení pacienta a jeho pokrvných príbuzných, o ktorých predpokladá, že by genetickú chorobu mohli ďalej prenášať. Osoba, ktorej poskytol lekár takúto informáciu, je povinná o týchto skutočnostiach zachovávať mlčanlivosť; o tejto povinnosti je lekár povinný ju poučiť.

§ 16

Zdravotná dokumentácia

(1) Neoddeliteľnou súčasťou poskytovania zdravotnej starostlivosti je vedenie zdravotnej dokumentácie.

(2) Všetky zdravotnícke zariadenia okrem zdravotníckych zariadení podľa § 24 ods. 1 písm. t) a u) sú povinné viesť pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti zdravotnú dokumentáciu v písomnej forme. Záznamy vedené na magnetických médiách sa prenášajú do písomnej podoby. Zdravotnícky pracovník, ktorý záznam vykonal alebo uskutočnil prenos do písomnej podoby, označí dokument dátumom, svojím podpisom a pečiatkou na každej očíslovanej strane. Obrazové, zvukové a ďalšie dokumenty sa prikladajú, alebo sa vedú osobitne s odkazom v zdravotnej dokumentácii, kde sa nachádzajú.

(3) Zdravotná dokumentácia sa uchováva 50 rokov po úmrtí pacienta.

(4) Pri zániku alebo zrušení zdravotníckeho zariadenia zodpovednosť za ďalšie nakladanie so zdravotnou dokumentáciou dočasne preberá štátny okresný lekár. Štátny okresný lekár odovzdá novému poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti zdravotnú dokumentáciu a súčasne oznámi tieto skutočnosti pacientom spôsobom v mieste zvyčajným. O odovzdaní sa vyhotoví zápis.

(5) Zdravotnícke zariadenie je povinné bezplatne poskytnúť na základe konkrétne formulovaného písomného vyžiadania prokurátorovi, vyšetrovateľovi, policajnému orgánu alebo súdu údaje formou výpisov zo zdravotnej dokumentácie, a to v rozsahu, ktorý priamo súvisí s trestným konaním alebo s občianskym súdnym konaním. Zdravotnú dokumentáciu ako celok uvedeným orgánom nemožno poskytnúť.

(6) Pacient, jeho zákonný zástupca alebo osoba, ktorá má maloletého v pestúnskej starostlivosti, má právo nahliadať do zdravotnej dokumentácie a robiť si z nej na mieste výpisky. Pacientovi, ktorý sa podrobil alebo podrobuje psychiatrickej starostlivosti, lekár môže odmietnuť nahliadnutie do zdravotnej dokumentácie, ak by toto nahliadnutie negatívne ovplyvnilo liečebný proces u pacienta alebo by bolo v rozpore so záujmom iných osôb.

(7) Po smrti pacienta má právo nahliadnuť do zdravotnej dokumentácie manžel, manželka, plnoleté osoby, ktoré s ním žili v čase smrti v domácnosti,^{7a)} a plnoleté deti, a ak tieto osoby nie sú, rodičia.

(8) Zdravotnícke zariadenie poskytne znalcovi ustanovenému súdom údaje zo zdravotnej dokumentácie v rozsahu nevyhnutnom na vyhotovenie znaleckého posudku. Znalec nesmie oznamovať údaje zo zdravotnej dokumentácie ani orgánu, na ktorého dožiadanie spracúva posudok, s výnimkou tých údajov, ktoré sú nevyhnutnou súčasťou znaleckého posudku.

(9) Údaje zo zdravotnej dokumentácie sa poskytujú vo forme výpisov revíznym lekárom zdravotných poisovní, zdravotníckym zariadeniam a orgánom, ktoré posudzujú zdravotný stav na účely sociálneho zabezpečenia alebo zdravotnú spôsobilosť na výkon služby v ozbrojenom bezpečnostnom zbore alebo ozbrojenom zbore. Údaje zo zdravotnej dokumentácie sa poskytujú aj inšpektorátom práce na účely vyšetrovania pracovných úrazov a chorôb z povolania a príslušným orgánom, ktoré posudzujú zdravotný stav na účely posúdenia zdravotnej spôsobilosti na prácu. Revíznym lekárom zdravotných poisovní sa údaje zo zdravotnej dokumentácie poskytujú aj umožnením nahliadnutia do nej. Nakladanie so zdravotnou dokumentáciou podľa osobitných predpisov^{7aa)} týmto nie je dotknuté.

(10) Lekár, ktorý poskytuje primárnu zdravotnú starostlivosť, je povinný odovzdať inému lekárovi, ktorý prevzal pacienta do zdravotnej starostlivosti, a to najneskôr do siedmich dní od vyžiadania

- a) zdravotnú dokumentáciu,
- b) výpis zo zdravotnej dokumentácie (odseky 11 a 12) alebo
- c) overenú fotokópiu zdravotnej dokumentácie.

(11) Výpis zo zdravotnej dokumentácie dokumentuje zásadné údaje uvedené v zdravotnej dokumentácii. Musí obsahovať presné a pravdivé údaje a poskytovať prehľad o vývoji zdravotného stavu osoby ku dňu vyhotovenia výpisu. Vyhotovuje sa písomne na očíslovaných stranách.

(12) Výpis zo zdravotnej dokumentácie obsahuje

- a) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, bydlisko osoby a kód zdravotnej poisťovne, v ktorej je zdravotne poistená,
- b) anamnestické údaje (rodinnú anamnézu, osobnú anamnézu, pracovnú anamnézu, sociálnu anamnézu), u detí aj pôrodnú hmotnosť, priebeh pôrodu, dĺžku dojčenia, výsledok vyšetrenia RTG cox a opis fyziologického vývoja,
- c) chronologický opis vývoja zdravotného stavu osoby, výsledky preventívnych prehliadok, údaje o očkovaní, prehľad práceneschopnosti pre chorobu a úraz, výsledky vyšetrení RTG, EKG,

- odborných vyšetrení a vyšetrení spoločných a vyšetrovacích liečebných zložiek, krvnú skupinu a Rh faktor,
- d) prehľad o liečbe a opis zdravotného stavu osoby ku dňu vystavenia výpisu zo zdravotnej dokumentácie,
- e) dátum vystavenia výpisu zo zdravotnej dokumentácie, odtlačok pečiatky a podpis ošetrojúceho lekára.

TRETIA ČASŤ

FORMY A ORGANIZÁCIA POSKYTOVANIA ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI

§ 17

Formy zdravotnej starostlivosti

(1) Zdravotná starostlivosť sa poskytuje ambulantne alebo ústavne formou primárnej, sekundárnej a následnej zdravotnej starostlivosti v štátnych a neštátnych zdravotníckych zariadeniach.

(2) Ambulantná starostlivosť sa poskytuje v ambulanciách, formou návštevnej služby, ďalej v rámci lekárskej služby prvej pomoci a rýchlej zdravotnej pomoci, a to aj v byte chorého alebo na inom mieste, na ktorom treba pacientovi poskytnúť túto starostlivosť.

(3) Ústavná starostlivosť sa poskytuje v lôžkových zariadeniach, ak zdravotný stav pacienta vyžaduje takú starostlivosť, ktorú nie je možné poskytovať ambulantne. Súčasťou ústavnej starostlivosti je aj ústavná pohotovostná služba.

(4) Podrobnosti o organizácii a poskytovaní primárnej, sekundárnej a následnej zdravotnej starostlivosti ustanoví ministerstvo zdravotníctva všeobecne záväzným právnym predpisom.

§ 18

Primárna zdravotná starostlivosť

(1) Primárna zdravotná starostlivosť je základná ambulantná preventívna a liečebná starostlivosť vrátane sprostredkovania ďalšej odbornej, ambulantnej a ústavnej starostlivosti, návštevnej služby, lekárskej služby prvej pomoci a rýchlej zdravotnej pomoci. Poskytujú ju praktickí lekári pre dospelých, praktickí lekári pre deti a dorast, dorastoví lekári, gynekológovia, stomatóológovia a ďalší príslušní zdravotnícki pracovníci.

(2) Súčasťou primárnej zdravotnej starostlivosti je aj závodná preventívna zdravotná starostlivosť, ktorá sa zabezpečuje v spolupráci so zamestnávateľom. Jej obsahom je prevencia zameraná na ochranu zdravia zamestnancov pred chorobami z povolania a inými poškodeniami zdravia z práce a na prevenciu úrazov.

(3) Lekárska služba prvej pomoci je zdravotná starostlivosť pri náhlom ochorení, zhoršení zdravotného stavu alebo pri ohrození života, ktoré vzniklo v čase mimo riadnej prevádzky zdravotníckeho zariadenia. Lekársku službu prvej pomoci sú povinné vykonávať zmluvné zdravotnícke zariadenia primárnej zdravotnej starostlivosti podľa pokynov štátneho okresného lekára.

(4) Záchranná zdravotná služba je zdravotná starostlivosť pri chorobných stavoch a úrazoch, pri ktorých odklad poskytnutia tejto starostlivosti bezprostredne ohrozuje život pacienta, a s tým súvisiaca preprava pacientov, darcov orgánov na účely transplantácie, krvi a krvných derivátov, liekov a zdravotníckej techniky. Jej súčasťou je rýchla zdravotná pomoc a letecká záchranná služba.

§ 19**Sekundárna zdravotná starostlivosť**

(1) Sekundárna zdravotná starostlivosť je preventívna, diagnostická a liečebná starostlivosť, ktorá presahuje rámec primárnej zdravotnej starostlivosti. Jej súčasťou sú aj konziliárne služby. Poskytuje sa ambulantne a ústavne.

(2) Starostlivosť podľa odseku 1 je pacientovi dostupná na základe odporúčania lekára primárnej, sekundárnej alebo následnej zdravotnej starostlivosti alebo bez odporúčania lekára v prípadoch ustanovených osobitnými predpismi.³⁾

§ 20**Následná zdravotná starostlivosť**

(1) Následná zdravotná starostlivosť nadväzuje na predchádzajúcu primárnu zdravotnú starostlivosť a sekundárnu zdravotnú starostlivosť v prípadoch, keď je to potrebné v záujme dokončenia liečebného procesu alebo na zlepšenie zdravotného stavu. Zahŕňa najmä liečebnú rehabilitáciu, psychologickú starostlivosť a kúpeľnú starostlivosť.

(2) Následná zdravotná starostlivosť sa poskytuje ako ambulantná starostlivosť alebo ústavná starostlivosť v jednotlivých druhoch zdravotníckych zariadení na základe odporúčania lekárov primárnej alebo sekundárnej zdravotnej starostlivosti.

§ 20a**Ošetrovateľská starostlivosť**

(1) Ošetrovateľská starostlivosť je súčasťou primárnej, sekundárnej a následnej zdravotnej starostlivosti. Ošetrovateľská starostlivosť sa poskytuje v zdravotníckych zariadeniach, v zariadeniach sociálnej starostlivosti a v byte chorého na základe indikácie ošetrojúceho lekára. Je zameraná najmä na starostlivosť o telesne choré osoby, duševne choré osoby a invalidné osoby každého veku.

(2) Ošetrovateľskú starostlivosť poskytujú sestry a pôrodné asistentky, ktoré majú odbornú spôsobilosť na výkon povolania.¹⁰⁾

§ 21**Kúpeľná starostlivosť**

(1) Kúpeľná starostlivosť je súčasťou zdravotnej starostlivosti, ktorá sa poskytuje ako priame pokračovanie liečebného procesu alebo za účelom stabilizácie zdravotného stavu.

(2) Kúpeľná starostlivosť, ktorá je priamym pokračovaním liečebného procesu a ktorá nadväzuje na predchádzajúcu ambulantnú starostlivosť alebo ústavnú starostlivosť, sa poskytuje za úhradu Všeobecnou zdravotnou poisťovňou alebo inou zdravotnou poisťovňou.⁵⁾

(3) Kúpeľná starostlivosť, ktorá nie je priamym pokračovaním liečebného procesu a jej účelom je prevencia chorôb alebo stabilizácia zdravotného stavu, sa poskytuje za celú alebo čiastočnú úhradu pacientom. Ak sa poskytuje za čiastočnú úhradu pacientom, zvyšnú časť nákladov na kúpeľnú starostlivosť uhrádza príslušná zdravotná poisťovňa.

(4) Týmto nie je dotknuté poskytovanie kúpeľnej starostlivosti podľa predpisov o nemocenskom poistení (zabezpečení) a dôchodkovom zabezpečení.

(5) Kúpeľná starostlivosť sa poskytuje v prírodných liečebných kúpeľoch.

§ 21a

Súčasťou primárnej, sekundárnej a následnej zdravotnej starostlivosti je aj poskytovanie liekov a zdravotníckych pomôcok, ktoré môžu predpisovať lekári na tlačivách ustanovených osobitným predpisom pri dodržaní postupov podľa súčasných poznatkov farmakoterapie^{7b)} určených liekovým formulárom vydaným ministerstvom.

Zdravotnícke zariadenia

§ 23

(1) Zdravotná starostlivosť sa poskytuje v štátnych zdravotníckych zariadeniach a neštátnych zdravotníckych zariadeniach (ďalej len „zdravotnícke zariadenie“), ktoré túto starostlivosť poskytujú v súlade so svojím odborným zameraním a materiálno-technickým vybavením.

(2) Zdravotnícke zariadenia sa zriaďujú podľa siete zdravotníckych zariadení [§ 74 ods. 1 písm. b)], ktorú tvorí ich územné rozmiestnenie tak, aby sa zabezpečilo poskytovanie zdravotnej starostlivosti podľa tohto zákona (§ 3). Zdravotnícke zariadenia sa môžu zriaďovať aj mimo siete zdravotníckych zariadení, ak získajú povolenie na poskytovanie zdravotnej starostlivosti.

(3) Zdravotnícke zariadenia, ktoré sú zaradené do siete zdravotníckych zariadení [§ 74 ods. 1 písm. b)], uzatvárajú so zdravotnými poisťovňami zmluvy na poskytovanie zdravotnej starostlivosti podľa osobitných predpisov.^{9a)}

§ 24

Sústava zdravotníckych zariadení

(1) Sústavu zdravotníckych zariadení tvoria

- a) ambulancie vrátane staníc lekárskej služby prvej pomoci a ambulancií v zariadeniach sociálnych služieb,
- b) agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti,
- c) záchranná zdravotná služba,
- d) špecializované zariadenia ambulantnej starostlivosti,
- e) dialyzačné strediská,
- f) polikliniky,
- g) samostatné zariadenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek,
- h) nemocnice I. typu,
- i) nemocnice s poliklinikou I. typu,
- j) nemocnice s poliklinikou II. a III. typu,
- k) fakultné nemocnice a fakultné nemocnice s poliklinikou,
- l) vysokošpecializované odborné ústavy,
- m) liečebne pre dlhodobo chorých,
- n) zariadenia, ktoré poskytujú paliatívnu starostlivosť (ďalej len „hospice“),
- o) geriatrické centrá,
- p) psychiatrické liečebne, psychiatrické nemocnice, psychiatrické stacionáre a centrá pre liečbu drogových závislostí,

- r) odborné liečebné ústavy,
- s) prírodné liečebné kúpele,
- t) verejné lekárne, pobočky verejných lekární a výdajne zdravotníckych pomôcok,
- u) zubné techniky.

(2) Osobitné úlohy v zdravotníctve plnia ďalšie zariadenia v zdravotníctve (ďalej len „ďalšie zariadenie“), a to

- a) zariadenia na výchovu, výučbu a ďalšie vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov a na prípravu iných odborných pracovníkov na výkon práce v zdravotníctve,
- b) zdravotnícke vedeckovýskumné a vývojové pracoviská,
- c) zariadenia na výrobu liekov,
- d) zariadenia na veľkodistribúciu liekov a zdravotníckych pomôcok,
- e) zdravotnícke kontrolné a referenčné zariadenia.
- f) očné optiky.

(3) Zriaďovateľom štátnych zdravotníckych zariadení uvedených v odseku 1 písm. a), b), t) a u) sú krajské úrady. Zriaďovateľom ostatných štátnych zdravotníckych zariadení a ďalších zariadení podľa odseku 2 je Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo zdravotníctva“).

(4) Štátne zdravotnícke zariadenia uvedené v odseku 1 písm. h) až p) môžu so súhlasom zriaďovateľa popri poskytovaní zdravotnej starostlivosti poskytovať aj sociálne služby.^{9b)} V takýchto prípadoch zdravotnícke zariadenie uzavrie s občanom zmluvu o poskytovaní sociálnej služby.^{9c)}

(5) Určujúce znaky jednotlivých druhov zdravotníckych zariadení (odsek 1) ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo zdravotníctva.

§ 25

Vybavenie zdravotníckych zariadení zdravotníckou technikou

(1) Za zdravotnícku techniku sa považujú prístroje a nástroje používané pri priamom poskytovaní zdravotnej starostlivosti.

(2) Zdravotnícka technika určená na poskytovanie zdravotnej starostlivosti musí spĺňať požiadavky ustanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi a technickými normami.

(3) Zdravotnícke zariadenia pri nákupe alebo inom obstarávaní zdravotníckej techniky sú povinné požadovať rozhodnutie o schválení alebo certifikát príslušného orgánu štátneho skúšobníctva⁸⁾ alebo schvaľovací výmer vydaný ministerstvom zdravotníctva.

§ 26

Povinnosti zdravotníckeho zariadenia

(1) Zdravotnícke zariadenie je povinné

- a) poskytovať zdravotnú starostlivosť podľa ustanovení tohto zákona,
- b) informovať vopred pacienta alebo jeho zákonného zástupcu o rozsahu, druhu a podmienkach ním poskytovanej zdravotnej starostlivosti, ako aj o skutočnosti, či je v zmluvnom vzťahu so zdravotnou poisťovňou, v ktorej je pacient poistený,
- c) bezodkladne informovať pacienta písomnou formou o odstúpení od dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti a o dôvodoch odstúpenia od tejto dohody,

- d) viditeľne označiť druh zdravotníckeho zariadenia (§ 24 ods. 1), jeho odborné zameranie a predmet činnosti; označenie musí byť v štátnom jazyku,
- e) uviesť na viditeľnom mieste ordinačné hodiny,
- f) umiestniť na viditeľnom mieste cenník vybraných výkonov zdravotnej starostlivosti, ktoré uhrádza pacient,
- g) oznámiť pri uzavretí zdravotníckeho zariadenia spôsobom zvyčajným v mieste prerušenie, dočasné pozastavenie alebo skončenie poskytovania zdravotnej starostlivosti,
- h) vydať pacientovi účtovný doklad^{9d}) o poskytnutej zdravotnej starostlivosti a výške úhrady, ktorú uhrádza pacient,
- i) spracúvať a predkladať v rozsahu a v lehote určenej Ústavom zdravotníckych informácií a štatistiky v Bratislave údaje súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti,
- j) vykonávať lekársku službu prvej pomoci (§ 18 ods. 3) alebo ústavnú pohotovostnú službu (§ 17 ods. 3) v čase mimo riadnej prevádzky zdravotníckeho zariadenia,
- k) viesť zdravotnú dokumentáciu podľa § 16 ods. 2.

(2) Neštátne zdravotnícke zariadenie je ďalej povinné

- a) uviesť na viditeľnom mieste meno a priezvisko držiteľa povolenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti; u právnickej osoby aj meno a priezvisko odborného zástupcu,
- b) zabezpečiť zastupovanie v rozsahu získaného oprávnenia počas dočasnej neprítomnosti osoby, ktorá poskytuje zdravotnú starostlivosť, ak trvá dlhšie ako päť dní, a uvedenú skutočnosť oznámiť štátnemu okresnému lekárovi; súčasne je povinné uviesť na viditeľnom mieste, kto vykonáva zastupovanie; tieto povinnosti sa vzťahujú na zdravotnícke zariadenie uvedené v § 24 ods. 1 písm. a),
- c) v prípadoch uvedených v § 31 ods. 7 oznámiť orgánu, ktorý povolenie na poskytovanie zdravotnej starostlivosti vydal, meno, priezvisko, miesto trvalého pobytu a rodné číslo osoby, ktorá je v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu k držiteľovi povolenia, a to do 15 dní odo dňa vzniku pracovného pomeru alebo obdobného pracovného vzťahu; v rovnakej lehote je povinné oznámiť aj skončenie pracovného pomeru alebo obdobného pracovného vzťahu,
- d) spracúvať a okresnému úradu alebo krajskému úradu predkladať údaje v rozsahu určenom Ústavom zdravotníckych informácií a štatistiky v Bratislave,
- e) povoliť vstup orgánom kontroly (§ 35) do objektov, v ktorých sa poskytuje zdravotná starostlivosť.

§ 26a

Register zdravotníckych zariadení

(1) Krajský úrad a okresný úrad vedú registre zdravotníckych zariadení vo svojich územných obvodoch a údaje z týchto registrov poskytujú ministerstvu zdravotníctva. Ministerstvo zdravotníctva vedie centrálny register zdravotníckych zariadení.

(2) Do registra zdravotníckych zariadení sa zapisujú údaje uvedené v zriaďovacej listine alebo v povolení na poskytovanie zdravotnej starostlivosti.

§ 27**Kontrola úrovne a kvality poskytovania zdravotnej starostlivosti v štátnych zdravotníckych zariadeniach**

Dozor nad dodržiavaním podmienok na prevádzku štátnych zdravotníckych zariadení a kontrolu poskytovania zdravotnej starostlivosti vykonáva ministerstvo zdravotníctva, krajskí lekári a okresní lekári, Všeobecná zdravotná poisťovňa²⁾ a iné zdravotné poisťovne,³⁾ ak uzavreli so štátnymi zdravotníckymi zariadeniami zmluvu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti.

ŠTVRTÁ ČASŤ**POSKYTOVANIE ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI V NEŠTÁTNYM ZDRAVOTNÍCKOM ZARIADENÍ****Neštátne zdravotnícke zariadenie****§ 28**

Neštátne zdravotnícke zariadenie je zdravotnícke zariadenie, ktoré poskytuje zdravotnú starostlivosť na základe povolenia ministerstva zdravotníctva alebo krajského úradu.

§ 29**Rozsah a podmienky poskytovania zdravotnej starostlivosti**

(1) V neštátnom zdravotníckom zariadení možno poskytovať zdravotnú starostlivosť len podľa ustanovení tohto zákona. Nemožno v ňom poskytovať zdravotnú starostlivosť v prípade ochorení, pri ktorých možno uložiť ústavnú psychiatrickú starostlivosť bez súhlasu pacienta alebo ochrannú liečbu podľa Trestného zákona. Neštátne zdravotnícke zariadenie, ktoré nemá uzavretú zmluvu s príslušnou poisťovňou o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, nemôže posudzovať zdravotnú spôsobilosť na prácu a navrhovať kúpeľnú starostlivosť, predpisovať lieky, zdravotnícke potreby a zdravotnícke pomôcky uhrádzané zo zdravotného poistenia.

(2) Neštátne zdravotnícke zariadenie musí byť personálne a vecne vybavené na druh a rozsah zdravotnej starostlivosti, ktorú poskytuje, a musí spĺňať požiadavky na ochranu zdravia zamestnancov zdravotníckeho zariadenia i pacientov, ako aj technické a vecné požiadavky, ktoré ustanoví ministerstvo zdravotníctva všeobecne záväznými právnymi predpismi.

§ 31**Povoľovanie poskytovania zdravotnej starostlivosti**

(1) Ministerstvo zdravotníctva vydáva povolenie na poskytovanie zdravotnej starostlivosti v týchto neštátnych zdravotníckych zariadeniach:

- a) dialyzačné strediská,
- b) polikliniky,
- c) samostatné zariadenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek,
- d) nemocnice I. typu a nemocnice s poliklinikou I. typu,
- e) liečebne pre dlhodobo chorých,
- f) hospice,
- g) prírodné liečebné kúpele,
- h) geriatrické centrá,
- i) centrá pre liečbu drogových závislostí,

j) odborné liečebné ústavy.

(2) Ministerstvo zdravotníctva vydáva povolenie aj na plnenie osobitných úloh v ďalších neštátnych zariadeniach, a to

- a) v zariadeniach na výrobu liekov,
- b) v zariadeniach na veľkodistribúciu liekov a zdravotníckych pomôcok,
- c) v zariadeniach na výchovu, výučbu a ďalšie vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov a na prípravu iných odborných pracovníkov na výkon práce v zdravotníctve,
- d) v zdravotníckych vedeckovýskumných a vývojových pracoviskách,
- e) v zdravotníckych kontrolných a referenčných zariadeniach.

(3) Ministerstvo zdravotníctva vydáva povolenie na poskytovanie zdravotnej starostlivosti vo všetkých prípadoch, ak o povolenie na poskytovanie zdravotnej starostlivosti žiada cudzinec.

(4) Krajský úrad vydáva povolenie na poskytovanie zdravotnej starostlivosti v týchto neštátnych zdravotníckych zariadeniach:

- a) v ambulanciách vrátane staníc lekárskej služby prvej pomoci a ambulancií v zariadeniach sociálnych služieb,
- b) v špecializovaných zariadeniach ambulantnej starostlivosti,
- c) v agentúrach domácej ošetrovateľskej starostlivosti,
- d) vo verejných lekárňach a ich pobočkách,
- e) vo výdajniach zdravotníckych pomôcok,
- f) v zubných technikách.

(5) Ministerstvo zdravotníctva vydáva povolenie na poskytovanie anesteziologicko-resuscitačnej starostlivosti s miestom výkonu činnosti v zdravotníckom zariadení iného poskytovateľa zdravotnej starostlivosti. Krajský úrad vydáva povolenie na poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti (§ 20a ods. 1).

(6) Zdravotnú starostlivosť môžu poskytovať fyzické osoby alebo právnické osoby na základe povolenia. Právnická osoba je povinná poskytovať zdravotnú starostlivosť len prostredníctvom odborného zástupcu, ktorý spĺňa podmienky uvedené v odseku 7.

(7) Fyzická osoba môže poskytovať zdravotnú starostlivosť, ak je spôsobilá na právne úkony, bezúhonná, odborne spôsobilá na výkon zdravotníckeho povolania podľa osobitných predpisov¹⁰⁾ a zdravotne spôsobilá. Fyzická osoba môže poskytovať zdravotnú starostlivosť aj prostredníctvom inej fyzickej osoby, ktorá okrem manžela držiteľa povolenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti musí byť v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu k držiteľovi povolenia. Táto osoba musí byť spôsobilá na právne úkony, bezúhonná, odborne spôsobilá na výkon zdravotníckeho povolania podľa osobitných predpisov¹⁰⁾ a zdravotne spôsobilá. Za odborné vykonávanie činnosti, na ktorú je vydané povolenie, zodpovedá držiteľ povolenia.

(8) Odborná spôsobilosť na poskytovanie zdravotnej starostlivosti sa preukazuje niektorým z týchto dokladov:

- a) diplomom o skončení štúdia na lekárskej fakulte, farmaceutickej fakulte alebo na fakulte inej vysokej školy,
- b) dokladom o skončení štúdia na strednej zdravotníckej škole,
- c) diplomom o špecializácii,¹⁰⁾

d) vysvedčením o špecializácii¹⁰⁾ v požadovanom odbore.

(9) Zdravotná spôsobilosť sa preukazuje výsledkom lekárskej prehliadky.

(10) Za bezúhonného podľa tohto zákona sa nepovažuje ten, kto bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin alebo za trestný čin spáchaný z nedbanlivosti v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti. Bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestov.

(11) Odborný zástupca právnickej osoby je fyzická osoba, ktorá zodpovedá za odborné vykonávanie činnosti, na ktorú bolo povolenie vydané. Odborný zástupca s výnimkou manžela držiteľa povolenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti musí byť v pracovnom pomere k držiteľovi povolenia. Odborného zástupcu možno určiť len pre jedno zdravotnícke zariadenie a len pre jedno miesto výkonu činnosti.

(12) Na vydávanie povolení podľa odseku 2 písm. a) a b) a podľa odseku 4 písm. d) a e) sa vzťahujú osobitné predpisy.^{10a)}

§ 32

Žiadosť o povolenie na poskytovanie zdravotnej starostlivosti

(1) Žiadosť o povolenie na poskytovanie zdravotnej starostlivosti v neštátnom zdravotníckom zariadení podáva fyzická osoba alebo právnická osoba ministerstvu zdravotníctva alebo krajskému úradu. Cudzinec podáva žiadosť o povolenie na poskytovanie zdravotnej starostlivosti vždy ministerstvu zdravotníctva.

(2) Žiadosť podľa odseku 1 musí obsahovať

- a) meno, priezvisko, miesto trvalého pobytu, rodné číslo a údaj o štátnom občianstve osoby, ak je žiadateľom fyzická osoba; ak je žiadateľom právnická osoba, obchodné meno, sídlo, právnu formu, meno, priezvisko, miesto trvalého pobytu a rodné číslo a údaj o štátnom občianstve osoby alebo osôb, ktoré sú štatutárnym orgánom, a meno, priezvisko, miesto trvalého pobytu a rodné číslo a údaj o štátnom občianstve odborného zástupcu,
- b) druh a rozsah poskytovania zdravotnej starostlivosti,
- c) miesto výkonu činnosti neštátneho zdravotníckeho zariadenia,
- d) deň začatia prevádzky neštátneho zdravotníckeho zariadenia.

(3) Pri podaní žiadosti je potrebné preukázať štátne občianstvo osôb uvedených v odseku 2 písm. a).

(4) K žiadosti o povolenie je potrebné doložiť tieto doklady:

- a) stanovisko krajského úradu príslušného podľa sídla neštátneho zdravotníckeho zariadenia k odbornému zameraniu, k umiestneniu zdravotníckeho zariadenia a k určenému zdravotníckemu obvodu, ak o povolení rozhoduje ministerstvo zdravotníctva; ak rozhoduje o povolení krajský úrad, je potrebné doložiť stanovisko okresného úradu,
- b) vyjadrenie príslušnej stavovskej organizácie⁹⁾ o etickej a odbornej spôsobilosti žiadateľa o povolenie na poskytovanie zdravotnej starostlivosti alebo o etickej a odbornej spôsobilosti odborného zástupcu právnickej osoby,
- c) vyjadrenie príslušnej stavovskej organizácie⁹⁾ o vecnom vybavení zdravotníckeho zariadenia na požadovaný druh a rozsah zdravotnej starostlivosti,
- d) súhlas zamestnávateľa na výkon inej zárobkovej činnosti,^{10b)} čestné vyhlásenie žiadateľa, ktorý je v pracovnom pomere v štátnom zdravotníckom zariadení, že skončí pracovný pomer v

štátnom zdravotníckom zariadení v lehote uvedenej v § 33 ods. 8 písm. e), alebo čestné vyhlásenie žiadateľa, že nie je v pracovnom pomere,

- e) ak ide o cudzinca, povolenie na dlhodobý pobyt alebo trvalý pobyt na území Slovenskej republiky,^{10e)}
- f) zmluvu o prevode neštátneho zdravotníckeho zariadenia v prípade uvedenom v § 33b.
- g) doklady o odbornej spôsobilosti a zdravotnej spôsobilosti podľa § 31 ods. 7,
- h) posudok príslušného okresného hygienika na zriadenie a prevádzku neštátneho zdravotníckeho zariadenia,
- i) výpis z registra trestov žiadateľa o poskytovanie zdravotnej starostlivosti, u právnických osôb aj štatutárneho orgánu a odborného zástupcu; výpis nemôže byť starší ako šesť mesiacov odo dňa podania žiadosti,
- j) doklad o založení právnickej osoby,
- k) stanovisko obce k začatiu činnosti neštátneho zdravotníckeho zariadenia,
- l) doklad o vlastníctve alebo nájme priestorov, v ktorých sa bude zdravotná starostlivosť poskytovať.

(5) K žiadosti o vydanie povolenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti podľa § 31 ods. 5 sa nevyžaduje stanovisko krajského úradu alebo okresného úradu k umiestneniu zdravotníckeho zariadenia [odsek 4 písm. a)] a doklady uvedené v odseku 4 písm. h) a l).

(6) K žiadosti o povolenie na poskytovanie kúpeľnej starostlivosti je potrebné doložiť aj tieto doklady:

- a) doklad o vyhlásení prírodného liečivého zdroja alebo doklad o vyhlásení klimatických podmienok priaznivých na liečenie,
- b) údaje o prírodných a urbanistických podmienkach prostredia,
- c) údaje o zdravotníckych zariadeniach a iných zariadeniach a objektoch potrebných na poskytovanie kúpeľnej starostlivosti,
- d) indikačné zameranie prírodných liečebných kúpeľov v nadväznosti na charakter využívaného prírodného liečivého zdroja alebo klimatických podmienok priaznivých na liečenie.

(7) Ak žiadosť o vydanie povolenia neobsahuje náležitosti určené týmto zákonom, orgán príslušný na vydanie povolenia rozhodne o jej zamietnutí.

§ 33

Vydávanie povolenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, jeho zrušenie a zánik

(1) Povolenie na poskytovanie zdravotnej starostlivosti sa vydáva rozhodnutím. Povolenie sa zašle aj príslušnému daňovému úradu podľa miesta trvalého pobytu fyzickej osoby alebo sídla právnickej osoby, príslušnému štatistickému úradu, Ústavu zdravotníckych informácií a štatistiky v Bratislave, príslušnej pobočke Všeobecnej zdravotnej poisťovne²⁾ alebo inej zdravotnej poisťovni³⁾ a príslušnej stavovskej organizácii.⁹⁾

(2) Povolenie vydané fyzickej osobe obsahuje meno a priezvisko, miesto trvalého pobytu, rodné číslo, druh zdravotníckeho zariadenia a rozsah činnosti, miesto výkonu činnosti, deň začatia činnosti, dátum vydania povolenia a údaj o zaradení zdravotníckeho zariadenia do siete zdravotníckych zariadení [§ 74 ods. 1 písm. h)].

(3) Povolenie vydané právnickej osobe obsahuje obchodné meno, sídlo, právnu formu, identifikačné číslo, ako aj meno a priezvisko, miesto trvalého pobytu, rodné číslo odborného zástupcu a štatutárneho orgánu, druh zdravotníckeho zariadenia a rozsah činnosti, ako aj miesto

výkonu činnosti, deň začatia činnosti, dátum vydania povolenia a údaj o zaradení zdravotníckeho zariadenia do siete zdravotníckych zariadení [§ 74 ods. 1 písm. b)].

(4) Orgán príslušný na vydanie povolenia vyznačí na základe žiadosti držiteľa povolenia zmenu údajov uvedených v povolení, ak ide o zmenu mena a priezviska držiteľa povolenia, miesta trvalého pobytu držiteľa povolenia; v prípade právnickej osoby môže vyznačiť aj zmenu jej štatutárneho orgánu, obchodného mena, sídla, mena a priezviska odborného zástupcu alebo osôb, ktoré sú jej štatutárnymi orgánmi.

(5) Zmena druhu a rozsahu činnosti, miesta výkonu činnosti a osoby odborného zástupcu nie je zmenou údajov uvedených v povolení (odsek 4). V takých prípadoch na základe žiadosti orgán príslušný na vydanie povolenia vydá nové povolenie, ktorým súčasne zruší pôvodné povolenie. Ak pôvodné povolenie vydal krajský úrad a na povolenie zmeny druhu a rozsahu činnosti je príslušné ministerstvo zdravotníctva, nové povolenie vydá ministerstvo zdravotníctva. K žiadosti treba doložiť doklady, ktoré sa vzťahujú na požadovanú zmenu, a čestné vyhlásenie žiadateľa, že sa nezmenili ostatné údaje, na ktorých základe bolo vydané pôvodné povolenie.

(6) Orgán príslušný na vydanie povolenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti dočasne pozastaví činnosť držiteľovi povolenia, ak

- a) držiteľ povolenia požiada o dočasné pozastavenie činnosti,
- b) držiteľovi povolenia bol zakázaný výkon zdravotníckeho povolania.

(7) Ak v súvislosti s vykonávaním činnosti držiteľa povolenia hrozí neodvratiteľná škoda, alebo by mohlo prísť k poškodeniu zdravia ľudí, orgán príslušný na vydanie povolenia rozhodne o zrušení povolenia.

(8) Orgán príslušný na vydanie povolenia zruší povolenie aj vtedy, ak držiteľ povolenia

- a) prestal spĺňať podmienky ustanovené na vydanie povolenia,
- b) porušuje podmienky určené v povolení,
- c) závažným spôsobom alebo opakovane porušuje predpisy, ktoré upravujú oblasť zdravotnej starostlivosti, ochrany zdravia ľudí, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a zdravotného poistenia,
- d) nezačal prevádzkovať zdravotnícke zariadenie v určenom termíne, najneskôr do troch mesiacov odo dňa, ktorý je určený v povolení ako deň začatia činnosti.
- e) neskončí pracovný pomer v štátnom zdravotníckom zariadení do troch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti povolenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti,
- f) požiada o zrušenie povolenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti.

(9) Orgán príslušný na vydanie povolenia povolenie zruší, ak o to požiada držiteľ povolenia. Žiadosť o zrušenie povolenia je držiteľ povolenia povinný podať najmenej dva mesiace pred dňom, od ktorého žiada povolenie zrušiť.

(10) Povolenie zaniká smrťou držiteľa povolenia, jeho vyhlásením za mŕtveho alebo zánikom právnickej osoby.

(11) Pri vydávaní povolení na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a pri ich zrušení sa postupuje podľa všeobecných predpisov o správnom konaní.¹¹⁾

§ 33a

Fyzickej osobe alebo právnickej osobe, ktorej bola uložená pokuta podľa § 71, možno vydať povolenie na poskytovanie zdravotnej starostlivosti najskôr po uplynutí troch rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty.

§ 33b

Ak držiteľ povolenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení [§ 24 ods. 1 písm. a)] uzavrie zmluvu o prevode zdravotníckeho zariadenia s inou fyzickou osobou (ďalej len „nadobúdateľ“), do siedmich dní odo dňa jej uzavretia požiada o zrušenie povolenia a nadobúdateľ súčasne požiada o vydanie povolenia, orgán príslušný na vydanie povolenia vydá nadobúdateľovi povolenie, ak spĺňa podmienky ustanovené na vydanie povolenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti. V takom prípade orgán príslušný na vydanie povolenia súčasne zruší pôvodné povolenie. Zmluva o prevode zdravotníckeho zariadenia na nadobúdateľa nadobúda účinnosť dňom právoplatnosti povolenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti.

§ 34

Spôsob úhrady zdravotnej starostlivosti

(1) Zdravotná starostlivosť v neštátnych zdravotníckych zariadeniach sa poskytuje

- a) bezplatne na základe povinného zdravotného poistenia alebo zmluvného poistenia, ak má neštátne zdravotnícke zariadenie uzavretú zmluvu s pobočkou Všeobecnej zdravotnej poisťovne²⁾ alebo s inou zdravotnou poisťovňou,⁵⁾ v rozsahu tejto zmluvy,
- b) za priamu úhradu od osoby, ktorej sa zdravotná starostlivosť poskytuje, alebo na základe zmluvného vzťahu s fyzickou osobou alebo právnickou osobou, prípadne charitatívnou a cirkevnou organizáciou,
- c) v kombinácii uvedených spôsobov, ak sa zdravotná starostlivosť poskytuje nad rámec osobitného predpisu.

(2) V prípade priamej úhrady sa cena dohodne podľa osobitných predpisov.¹²⁾

§ 35

Kontrola úrovne a kvality poskytovania zdravotnej starostlivosti v neštátnych zdravotníckych zariadeniach

Dozor nad dodržiavaním podmienok prevádzky neštátneho zdravotníckeho zariadenia a kontrolu plnenia povinností prevádzkovateľa zdravotnej starostlivosti v neštátnom zdravotníckom zariadení vykonáva ministerstvo zdravotníctva, krajský úrad [§ 76 ods. 3 písm. f)] a okresný úrad v spolupráci so stavovskými organizáciami. Ak má neštátne zdravotnícke zariadenie uzavretú zmluvu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti s pobočkou Všeobecnej zdravotnej poisťovne²⁾ alebo s inou zdravotnou poisťovňou,⁵⁾ môže kontrolu vykonávať aj táto poisťovňa.

§ 36

Poistenie zodpovednosti za škodu

Prevádzkovateľ je povinný uzavrieť zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú iným osobám v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti. Toto poistenie musí trvať po celý čas prevádzky neštátneho zdravotníckeho zariadenia.

§ 36b

Ustanovenia § 26, 26a a § 28 až 36 sa primerane vzťahujú aj na plnenie osobitných úloh v ďalších neštátnych zariadeniach (§ 31 ods. 2).

PIATA ČASŤ
OSOBITNÁ ZDRAVOTNÁ STAROSTLIVOSŤ

§ 37

Poskytovanie osobitnej zdravotnej starostlivosti

(1) Osobitnou zdravotnou starostlivosťou je psychiatrická starostlivosť, zdravotná starostlivosť o osoby závislé od alkoholu alebo iných návykových látok, zdravotná starostlivosť súvisiaca s overením nových medicínskych poznatkov, odoberanie a prenos tkanív a orgánov, odber a darcovstvo krvi.

(2) Umelé prerušenie tehotenstva upravuje osobitný predpis.¹³⁾

§ 38

Podmienky psychiatrickej starostlivosti

(1) Osobám s príznakmi duševnej poruchy alebo duševnej choroby sa poskytne ambulatná alebo ústavná psychiatrická starostlivosť.

(2) Vyšetrovacie a liečebné výkony psychiatrickej starostlivosti sa uskutočňujú so súhlasom pacienta alebo jeho zákonného zástupcu alebo opatrovníka. Lekár je povinný poskytnúť pacientovi vhodné poučenie o jeho chorobe. Zákonnému zástupcovi alebo opatrovníkovi lekár poskytne úplné poučenie.

(3) Na vykonanie osobitne závažných psychiatrických zásahov alebo na výkony, ktoré by mohli závažne zmeniť osobnosť pacienta mladšieho ako 18 rokov, pacienta s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony alebo pacienta pozbaveného spôsobilosti na právne úkony, je potrebný okrem súhlasu zákonného zástupcu alebo opatrovníka udeleného na základe stanoviska odborného konzília aj súhlas súdu.

(4) Bez súhlasu možno prevziať pacienta do ústavnej psychiatrickej starostlivosti v prípadoch uvedených v § 14 ods. 2 písm. b).

(5) V prípade, ak pacient, ktorý vzhľadom na svoj zdravotný stav ohrozuje svoje okolie, opustí zdravotnícke zariadenie bez súhlasu lekára, je toto zariadenie povinné informovať o tom príslušný útvar Policajného zboru s cieľom zistiť miesto pobytu pacienta. Zdravotnícke zariadenie podľa možnosti informuje aj osoby, o ktorých sa predpokladá, že ich pacient môže ohroziť.

(6) Oznamovaciu povinnosť voči súdu má podľa § 14 ods. 3 zdravotnícke zariadenie aj vtedy, ak pacienta s príznakmi duševnej poruchy alebo duševnej choroby prijalo do psychiatrickej starostlivosti s jeho súhlasom a až v priebehu liečby bolo potrebné obmedziť jeho voľný pohyb. Do rozhodnutia súdu možno vykonávať iba také vyšetrovacie a liečebné výkony, ktoré sú nevyhnutné na bezprostrednú záchranu života, na zabránenie vážneho zhoršenia zdravia pacienta alebo na zabezpečenie ochrany okolia pacienta.

§ 39

Poskytovanie zdravotnej starostlivosti osobám závislým od alkoholu alebo iných návykových látok

(1) Osobám závislým od alkoholu alebo iných návykových látok sa poskytuje v zdravotníckych zariadeniach ambulatná alebo ústavná starostlivosť vtedy, ak to vyžaduje ich zdravotný stav.

(2) Osoby závislé od alkoholu alebo iných návykových látkach, ktorým bolo uložené ochranné liečenie súdom, sú povinné podrobiť sa takémuto liečeniu, ak sa toto liečenie nemohlo vykonať počas výkonu trestu odňatia slobody.

§ 40

Overovanie nových medicínskych poznatkov na človeku

(1) Overovaním nových medicínskych poznatkov na človeku (ďalej len „overovanie“) sa na účely tohto zákona rozumie potvrdenie vopred určenej hypotézy potrebnej na získanie nových medicínskych poznatkov alebo vypracovanie nových metód a hypotéz alebo klinické skúšanie liečiv v záujme zachovania alebo zlepšenia zdravia ľudí. Overovanie možno vykonať len za podmienok ustanovených týmto zákonom. Ministerstvo zdravotníctva ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom bližšie podmienky na vykonávanie overovania.

(2) Overovanie sa rozlišuje na zdravotne indikované overovanie a overovanie bez zdravotnej indikácie.

(3) Overovanie nemožno vykonať, ak by ním bol ohrozený život alebo zdravie osoby zúčastnenej na overovaní. V prípade, že k takému ohrozeniu zdravotného stavu dôjde počas vykonávania overovania, je potrebné overovanie okamžite zastaviť.

(4) Overovaním nie sú lekárske výkony, ktoré v konkrétnych prípadoch môžu zachrániť bezprostredne ohrozený život pacienta, aj keď nie sú uznané za medicínske metódy (metódy lege artis).

§ 41

Podmienky na vykonanie zdravotne indikovaného overovania

(1) Zdravotne indikovaným overovaním sa rozumie vyskúšanie liečebnej metódy na pacientovi trpiacom chorobou, na ktorú je overovanie zamerané, za predpokladu, že sa očakáva účinnejší výsledok liečby tejto choroby alebo že cieľom takéhoto overovania je diagnostický alebo liečebný prospech pre pacienta.

(2) Zdravotne indikované overovanie možno robiť na základe písomného alebo inak preukázateľného súhlasu pacienta, ktorý je plnoletý a plne spôsobilý na právne úkony. U maloletých osôb a osôb s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony možno zdravotne indikované overovanie vykonať len po súhlase ich zákonného zástupcu udeleného na základe odporúčania odborného konzília.

(3) Pred začatím zdravotne indikovaného overovania je potrebné pacienta úplne poučiť o všetkých lekárskejších výkonoch a o možných rizikách, ktoré by mohli ovplyvniť jeho zdravie.

(4) Poučenie a súhlas pacienta treba zaznačiť do jeho zdravotnej dokumentácie.

§ 42

Podmienky na vykonanie overovania bez zdravotnej indikácie

(1) Overovaním bez zdravotnej indikácie sa rozumie vyskúšanie liečebnej metódy alebo liečiva na zdravej osobe alebo na osobe trpiacej inou chorobou, než na akú je overovanie zamerané. Jeho cieľom nie je diagnostický alebo liečebný prospech pre osobu, ktorá sa overovaniu podrobila, ale overenie novej preventívnej, diagnostickej a liečebnej metódy alebo liečiva, prípadne získanie nového medicínskeho poznatku pre rozvoj lekárskej vedy.

(2) Overovanie bez zdravotnej indikácie možno vykonať len na základe písomného alebo inak preukázateľného súhlasu osoby staršej ako 18 rokov a plne spôsobilej na právne úkony.

(3) Overovanie bez zdravotnej indikácie nemožno vykonať na

- a) tehotných ženách,
- b) osobách neploletých a osobách pozbavených spôsobilosti na právne úkony,
- c) ľudských plodoch a zárodkoch,
- d) osobách vo výkone väzby a vo výkone trestu odňatia slobody,
- e) vojakoch základnej a náhradnej služby a osobách vykonávajúcich civilnú službu,
- f) cudzincoch.

(4) Osoba, na ktorej sa má overovanie bez zdravotnej indikácie vykonať, musí byť úplne poučená o zdravotných rizikách, ktoré môže overovanie priniesť. Poučenie a súhlas treba zaznačiť do zdravotnej dokumentácie, ktorá sa zriaďuje osobitne na tento účel.

§ 43

Overovanie bez zdravotnej indikácie na osobe možno robiť iba za podmienok, ak

- a) overovanie má jasný cieľ, odôvodnenie a vychádza zo všetkých doterajších teoretických a klinických poznatkov o skúmanom probléme,
- b) získanie nového medicínskeho poznatku a vypracovanie novej metódy je pre spoločnosť potrebné a nemožno ho dosiahnuť iným spôsobom,
- c) overovaniu predchádzal úspešný laboratórny výskum, overovanie na zvieratách alebo iné vedecky úspešne overené skutočnosti,
- d) možno predpokladať, že výsledok overovania presiahne závažnosť očakávaných rizík, ktoré by mohli ohroziť občana,
- e) možno predpokladať, že následkom overovania nedôjde k smrti, k poškodeniu zdravia s trvalými následkami alebo k nepriaznivej zmene osobnosti,
- f) fyzické útrapy, psychické útrapy a obmedzenie voľnosti osoby, ktorá sa podrobuje overovaniu, budú obmedzené na najmenšiu možnú mieru.

§ 44

Zmluva o poistení zodpovednosti za škodu vzniknutú osobe pri overovaní

(1) Zdravotnícke zariadenie zodpovedá za škodu spôsobenú osobe pri overovaní.

(2) Zdravotnícke zariadenie vykonávajúce overovanie je povinné uzavrieť osobitnú zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu, ktorá môže byť spôsobená osobe podrobujúcej sa overovaniu.

§ 45

Odoberanie a prenos tkanív a orgánov

(1) Odoberanie a prenos tkanív a orgánov (ďalej len „orgán“) vykonávajú zdravotnícke zariadenia a výskumné ústavy určené ministerstvom zdravotníctva, ak sú splnené podmienky ustanovené týmto zákonom.

(2) Orgán, ktorý bol odobratý pri lekárskom výkone, musí byť odborne biopticky vyšetrený.

(3) Darcom na účely tohto zákona sa rozumie mŕtvy alebo živá osoba, z ktorej tela sa odoberajú orgány určené pre potreby transplantácie, na liečebné ciele alebo vedeckovýskumné ciele.

(4) Príjemcom na účely tohto zákona sa rozumie osoba, do ktorej tela sa vkladá orgán.

§ 46**Odoberanie a prenos orgánov z tiel živých darcov**

(1) Odobrať orgány z tela živého darcu za účelom ich prenosu do tela inej osoby v záujme liečenia možno len vtedy, ak je darca plne spôsobilý na právne úkony a ak s takýmto odberom vyjadril svoj súhlas písomnou formou. Svoj súhlas môže darca pred odberom kedykoľvek odvolať.

(2) Živému darcovi možno odobrať orgány iba po posúdení odborným konzíliom, ktoré zváži, či možno odôvodnene predpokladať úspešné uskutočnenie odberu orgánu a jeho prenosu, ako aj to, či prospech pre príjemcu prevažuje nad ujmu darcu. Odber nemožno uskutočniť, ak možno predpokladať vážne ohrozenie zdravotného stavu darcu, a to ani za predpokladu jeho písomného súhlasu. Odber nemožno uskutočniť ani vtedy, ak je darca vo výkone trestu odňatia slobody.

(3) Orgány od živého darcu môže odobrať len štátne zdravotnícke zariadenie, ktoré určí ministerstvo zdravotníctva. Takéto zdravotnícke zariadenie je povinné uzavrieť osobitnú zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu, ktorá môže vzniknúť živému darcovi pri odbere orgánu.

(4) Živého darcu je potrebné úplne poučiť o možných zdravotných rizikách.

(5) Prenos orgánov z tela živého darcu do iného tela alebo ich odber na iné ciele (§ 45 ods. 3) za úhradu sú zakázané.

§ 46a**Zákaz klonovania ľudí**

Akýkoľvek zásah vykonávaný s cieľom vytvoriť ľudskú bytosť geneticky identickú s inou ľudskou bytosťou, či živou, alebo mŕtvou, je zakázaný.

§ 47**Odoberanie a prenos orgánov z tiel mŕtvych**

(1) Odoberať orgány z tiel mŕtvych na účely transplantácie alebo vedeckovýskumné ciele možno iba vtedy, ak osoba počas svojho života neurobila písomné alebo inak preukázateľné vyhlásenie, že s týmto zásahom do jej telesnej integrity nesúhlasí.

(2) Odoberať orgány z tiel mŕtvych na liečebné a vedeckovýskumné ciele možno len po posúdení odborným konzíliom. Preniesť orgány z tiel mŕtvych v záujme liečenia možno len vtedy, ak po posúdení odborným konzíliom možno dôvodne predpokladať úspešné uskutočnenie výkonu u príjemcu. Totožnosť mŕtveho musí byť overená. Výber príjemcu sa riadi výlučne lekárskeým hľadiskom.

(3) Odber a použitie orgánu z tela mŕtveho na účely podľa § 45 ods. 3 za úhradu sú zakázané.

§ 48**Prípustnosť prenosu orgánu príjemcovi**

(1) Prípustnosť prenosu orgánu do tela príjemcu je viazaná na zdravotnú spôsobilosť príjemcu a jeho súhlas s transplantáciou.

(2) Zdravotnú spôsobilosť príjemcu posúdi odborné konzílium, ktorého členom je aj transplantujúci lekár. Na základe rozhodnutia odborného konzília lekár, ktorý má príjemcu v priamej starostlivosti, je povinný úplne ho poučiť o rizikách lekárskeho výkonu. Berie pritom zreteľ na jeho zdravotný stav a duševnú vyspelosť.

(3) Súhlas príjemcu na vykonanie transplantácie sa zásadne vyžaduje písomnou formou. Ak ide o príjemcu mladšieho ako 18 rokov alebo o osobu s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony alebo o osobu pozbavenú spôsobilosti na právne úkony, vyžaduje sa aj písomný súhlas zákonného zástupcu. V prípade, že tento zástupca súhlas nedá, rozhodne na návrh zdravotníckeho zariadenia súd.

§ 49

Odber krvi na transfúziu a na prípravu krvných prípravkov

(1) Odber krvi na transfúziu a na prípravu krvných prípravkov sa vykonáva v zdravotníckych zariadeniach na základe písomného alebo inak preukázateľného súhlasu darcu.

(2) Odber krvi možno vykonať vtedy, ak odberom krvi nenastane ohrozenie zdravotného stavu u darcu a ak nie je zdravotná kontraindikácia na odber.

(3) Darca krvi je povinný pred odberom krvi podrobiť sa potrebným vyšetreniam. Bližšie podmienky na odber krvi a zdravotné kontraindikácie odberu ustanoví ministerstvo zdravotníctva všeobecne záväzným právnym predpisom.

(4) Darcom krvi môže byť osoba staršia ako 18 rokov, u ktorej nie sú kontraindikácie na odber, spôsobilá na právne úkony, spravidla do 55 rokov veku, s výnimkou tehotných žien.

ŠIESTA ČASŤ

POSTUP PRI ÚMRTÍ

§ 50

Oznámenie úmrtia

(1) Úmrtie mimo zdravotníckeho zariadenia a nález mŕtveho tela sa musí bez meškania oznámiť lekárovi, ktorý mal mŕtveho v priamej zdravotnej starostlivosti, a ak takého niet, lekárovi, ktorý je najbližšie k miestu úmrtia. Pri podozrení, že úmrtie bolo spôsobené trestným činom alebo samovraždou, treba úmrtie bez meškania oznámiť príslušnému útvaru Policajného zboru.

(2) Povinnosť oznámiť úmrtie lekárovi uvedenému v odseku 1 má

- a) osoba, ktorá v čase úmrtia žila so zomrelým v spoločnej domácnosti,
- b) osoba, v ktorej byte alebo dome došlo k úmrtiu, alebo
- c) lekár, ktorý zomrelého pri úmrtí ošetroval alebo bol k nemu privolaný.

(3) Ak niet osoby, ktorá je povinná oznámiť úmrtie podľa odsekov 1 a 2, oznamovaciu povinnosť má každý, kto sa o úmrtí dozvedel alebo našiel telo mŕtveho.

(4) Úmrtie v zdravotníckych zariadeniach sa bez meškania oznamuje osobám blízkym zomrelému, ak niet takých osôb, úmrtie sa oznamuje obci príslušnej podľa miesta trvalého alebo prechodného pobytu zomrelého. Ak nemožno zistiť miesto trvalého pobytu, oznamuje sa úmrtie obci, v ktorej je zdravotnícke zariadenie umiestnené.

(5) Každý je povinný dať lekárovi, ktorý zomrelého prehliada, informácie o okolnostiach, za ktorých došlo k úmrtiu.

§ 51**Prehliadka mŕtveho**

(1) Prehliadkou mŕtveho sa v súlade so súčasnými poznatkami lekárskej vedy zisťuje smrť, jej čas a príčina.

(2) Prehliadku mŕtveho mimo zdravotníckeho zariadenia urobí lekár, ktorému bolo úmrtie oznámené. Ak lekár zomrelého pred smrťou ošetroval alebo pomáhal pri pôrode dieťaťa, ktoré sa narodilo mŕtve, alebo má k zomrelému príbuzenský vzťah, prehliadku urobí lekár určený vedúcim príslušného zdravotníckeho zariadenia alebo štátnym okresným lekárom alebo štátnym krajským lekárom.

(3) Prehliadku zomrelého v zdravotníckom zariadení urobí lekár určený vedúcim tohto zariadenia.

(4) Prehliadku osoby, ktorá zomrela v objektoch ozbrojených síl, ozbrojených bezpečnostných zborov alebo v objektoch Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky, vykonávajú lekári týchto síl a zborov.

(5) Ak lekár, ktorý urobil prehliadku mŕtveho, nenariadi pitvu, je povinný bez meškania oznámiť úmrtie príslušnému okresnému úradu, ktorý vedie matriku. Ak je pitva lekárom nariadená, oznámi matrike úmrtie zdravotníckeho zariadenia, ktoré pitvu vykonalo.

§ 52**Určovanie momentu smrti**

(1) Osoba sa považuje za mŕtvu, ak lekár zistí, že došlo k trvalému zastaveniu dýchania a srdcovej činnosti. Lekár je povinný zisťovať smrť v súlade so súčasnými poznatkami lekárskej vedy.

(2) Osoba sa považuje za mŕtvu aj vtedy, ak dôjde k nezvratnému vyhasnutiu všetkých funkcií celého mozgu.

(3) Nezvratné vyhasnutie všetkých funkcií mozgového kmeňa alebo nezvratné zlyhanie všetkých mozgových funkcií je pre potreby transplantácie lekár povinný zisťovať metódou, ktorá je v súlade so súčasnými poznatkami lekárskej vedy. Ak sa dýchacie a obehové funkcie udržiavajú pomocou prístrojov, osoba sa považuje za mŕtvu, ak odborné konzílium jednomyselne konštatuje, že vykonané vyšetrenia dokazujú nezvratné vyhasnutie všetkých funkcií mozgového kmeňa alebo nezvratné vyhasnutie všetkých mozgových funkcií. Členom odborného konzília musí byť lekár, ktorý má osobu v priamej starostlivosti, odborník pre neurológiu a odborník pre anesteziológiu a resuscitáciu. Členom odborného konzília nesmie byť člen transplantačnej skupiny. Po určení mozgovej smrti odborným konzíliom môže lekár upustiť od ďalšej resuscitácie. Odborné konzílium môže povoliť pokračovanie resuscitácie aj po určení momentu smrti, ak ide o mŕtveho, ktorému sa má odobrať transplantát. Pritom sa musí splniť podmienka ustanovená v § 47 ods. 1.

(4) Lekár alebo odborné konzílium sú povinní ihneď spísať zápisnicu o určení momentu smrti.

(5) Po tom, ako lekár alebo odborné konzílium určili moment smrti, nemožno na tele mŕtveho robiť žiadne iné zdravotné výkony s výnimkou nariadenej pitvy a takých úkonov, ktoré sú potrebné na účely odoberania orgánov.

§ 53**Vykonávanie pitvy**

(1) Každý má právo na zachovanie telesnej integrity. Zásahy do integrity mŕtveho sa vykonávajú len v prípadoch ustanovených týmto zákonom tak, aby ani po smrti nebola znížená ľudská dôstojnosť mŕtveho.

(2) Pitvu mŕtveho nemožno vykonať, ak to osoba počas svojho života písomne alebo inak preukázateľným spôsobom odmietla; toto odmietnutie je súčasťou zdravotnej dokumentácie osoby (§ 16).

(3) Ak osoba počas svojho života odmietla pitvu svojho tela, možno ju napriek tomu vykonať v týchto prípadoch:

- a) ak je podozrenie, že mŕtvy bol chorý na prenosné ochorenie,
- b) pri podozrení na kontamináciu mŕtveho rádioaktívnymi látkami,
- c) pri náhlom úmrtí, ak príčina smrti nie je zjavná,
- d) z dôvodov ustanovených osobitnými predpismi.¹⁴⁾

(4) Pitva sa môže vykonať najskôr dve hodiny po tom, ako lekár alebo odborné konzílium bezpečne zistili, že v dôsledku zastavenia dýchacích činností a zastavenia srdcovej činnosti nastala smrť (§ 51 ods. 1).

(5) Pred uplynutím dvoch hodín možno vykonať pitvu mŕtveho, ak smrť bola zistená podľa § 52 ods. 2 a 3, len ak ide o odobratie orgánov na účely podľa § 45 ods. 3, a to za podmienok, ktoré ustanoví ministerstvo zdravotníctva všeobecne záväzným právnym predpisom.

SIEDMA ČASŤ**PRACOVNÍCI V ZDRAVOTNÍCTVE****§ 54****Kategórie pracovníkov v zdravotníctve**

(1) Zdravotnú starostlivosť poskytujú zdravotnícki pracovníci.

(2) Zdravotnícki pracovníci sú osoby, ktoré osobne poskytujú zdravotnú starostlivosť a získali

- a) vysokoškolské vzdelanie v lekárskejších odboroch štúdia, v odboroch štúdia farmácia, verejné zdravotníctvo, ošetrovateľstvo, liečebná rehabilitácia, laboratórne vyšetrovacie metódy, klinická logopédia, klinická psychológia, liečebná pedagogika a špeciálna pedagogika,
- b) vyššie odborné, úplné stredné odborné alebo stredné odborné vzdelanie na stredných zdravotníckych školách,
- c) vysokoškolské vzdelanie v iných odboroch štúdia, ako je uvedené v písmene a), ak zameranie týchto študijných odborov priamo súvisí s odbornými pracovnými činnosťami jednotlivých zdravotníckych odborov; tieto osoby sa stávajú zdravotníkmi pracovníkmi v kategórii iný zdravotnícky pracovník až po získaní osvedčenia o príprave na výkon práce v zdravotníctve podľa podmienok ustanovených osobitným predpisom.¹⁰⁾

(3) Zdravotnícki pracovníci sa zaraďujú do týchto kategórií:

- a) lekár,
- b) farmaceut,
- c) sestra,

- d) pôrodná asistentka,
- e) laborant,
- f) asistent,
- g) technik,
- h) iný zdravotnícky pracovník.

(4) Osoby, ktoré získali vysokoškolské vzdelanie, vyššie odborné, úplné stredné odborné alebo stredné odborné vzdelanie v iných študijných odboroch, ako je uvedené v odseku 2, a vykonávajú pracovné činnosti v zdravotníckych zariadeniach potrebné na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, sú inými odbornými pracovníkmi v zdravotníctve. Inými odbornými pracovníkmi v zdravotníctve sú aj vojaci základnej služby a náhradnej služby s iným vzdelaním, ako je uvedené v odseku 2, ktorí úspešne absolvovali špeciálny zdravotnícky výcvik a ktorí sa osobne podieľajú na poskytovaní zdravotnej starostlivosti.

(5) Odborná spôsobilosť na výkon pracovných činností zdravotníckych pracovníkov a iných odborných pracovníkov v zdravotníctve je dosiahnutie ustanoveného stupňa vzdelania v príslušnom študijnom odbore, odborná príprava a odborná zdravotnícka prax na výkon odborných pracovných činností alebo špecializovaných pracovných činností v zdravotníctve spojených s poskytovaním zdravotnej starostlivosti. Odbornú spôsobilosť na výkon pracovných činností zdravotníckych pracovníkov a iných odborných pracovníkov v zdravotníctve ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo zdravotníctva.

(6) Osoby, ktoré získali len základné vzdelanie a vykonávajú pomocné pracovné činnosti v oddeleniach zdravotníckych zariadení, sú pomocní pracovníci v zdravotníctve.

(7) V závažných prípadoch, najmä pri hrubých nedostatkoch vo výkone zdravotníckeho povolania, ministerstvo zdravotníctva po prerokovaní so stavovskými organizáciami výkon tohto povolania dočasne alebo natrvalo zakáže.

(8) Ministerstvo zdravotníctva po prerokovaní so stavovskými organizáciami môže povoliť výkon zdravotníckeho povolania cudzincovi alebo osobe, ktorá nadobudla odbornú spôsobilosť na výkon tohto povolania v cudzine.

(9) Osoby, ktoré vykonávajú liečiteľskú činnosť, sa nepovažujú za zdravotníckych pracovníkov, iných zdravotníckych pracovníkov, ani za iných odborných pracovníkov v zdravotníctve.

§ 55

Právne postavenie zdravotníckeho pracovníka

(1) Poslaním zdravotníckeho pracovníka je vykonávať zdravotnícke povolanie svedomito, statočne, s hlbokým ľudským vzťahom k človeku, v súlade s právnymi predpismi, s dostupnými poznatkami v oblasti lekárskej vedy a biomedicínskych vied a s prihliadnutím na technické a vecné vybavenie zdravotníckeho zariadenia, v ktorom poskytuje zdravotnú starostlivosť.

(2) Zdravotnícky pracovník je povinný

- a) poskytovať bez meškania prvú pomoc každému, ak by bez takejto pomoci bol ohrozený jeho život alebo bolo ohrozené jeho zdravie, a ak je to nevyhnutné, zabezpečiť podľa potreby ďalšiu odbornú zdravotnú starostlivosť,
- b) sústavne sa vzdelávať tak, aby vykonával zdravotnícke povolanie v súlade s jeho poslaním.

(3) Zdravotnícki pracovníci a iní odborní pracovníci v zdravotníctve sú povinní zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli v súvislosti s výkonom svojho povolania.

(4) Povinnosti mlčanlivosti môže zdravotníckeho pracovníka, iného zdravotníckeho pracovníka alebo iného odborného pracovníka v zdravotníctve zbaviť iba osoba, ktorej sa skutočnosti týkajú, alebo ten orgán štátnej správy, ktorý zdravotnícke zariadenie zriadil alebo ktorý vydal povolenie na poskytovanie zdravotnej starostlivosti v neštátnom zdravotníckom zariadení, a to na žiadosť orgánov činných v trestnom konaní a súdov, ak nejde o prípady uvedené v § 16 ods. 5.

(5) Povinná mlčanlivosť sa neporuší postúpením zdravotnej dokumentácie o pacientovi medzi lekármi poskytujúcimi zdravotnú starostlivosť, ako aj v ďalších prípadoch uvedených v § 16 ods. 3 až 7.

(6) Povinná mlčanlivosť sa neporuší ani informovaním

- a) zdravotníckych pracovníkov a iných odborných pracovníkov v zdravotníctve, ak rozsah poskytovanej informácie nepresahuje rámec informácií, ktoré takýto pracovník nevyhnutne potrebuje na riadne plnenie úloh pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti,
- b) členov a pracovníkov stavovských organizácií pri vykonávaní tých právomocí a v takom rozsahu, ktoré im priznáva tento zákon.

(7) Povinnosť oznamovať určité skutočnosti uložené zdravotníckym pracovníkom osobitnými predpismi¹⁹⁾ týmto nie je dotknutá. Ten, komu sa skutočnosti oznamujú, je povinný zachovávať o nich mlčanlivosť.

§ 56

Výchova, výučba a ďalšie vzdelávanie pracovníkov v zdravotníctve

(1) V otázkach výchovy a výučby na lekárskech fakultách, na farmaceutických fakultách a na fakultách zdravotníctva a sociálnej práce spolupracuje ministerstvo zdravotníctva s Ministerstvom školstva Slovenskej republiky. Podľa zásad ustanovených Ministerstvom školstva a vedy Slovenskej republiky riadi a kontroluje odbornú pedagogickú činnosť na stredných zdravotníckych školách, zriaďuje takéto školy a zaraďuje ich do siete škôl.

(2) Výučbové základne lekárskech fakúlt, fakúlt zdravotníctva a sociálnej práce a farmaceutických fakúlt sú kliniky, ústavy a lekárne, na ktorých sa vykonáva výučba študentov lekárskech fakúlt, fakúlt zdravotníctva a sociálnej práce a farmaceutických fakúlt. Výučbové základne možno zriadiť vo fakultných nemocniciach s poliklinikou, nemocniciach s poliklinikou III. typu, na vysokošpecializovaných pracoviskách zdravotníckych zariadení alebo vo verejných lekárnach. Zriaďuje ich na návrh dekana fakulty dohodou príslušná fakulta a zdravotnícke zariadenia, a to spravidla v sídle príslušnej fakulty. Dohoda podlieha schváleniu ministerstva zdravotníctva.

(3) Výučbové základne na ďalšie vzdelávanie pracovníkov v zdravotníctve sú kliniky Slovenskej postgraduálnej akadémie medicíny, vysokokvalifikované pracoviská zdravotníckych zariadení a pracoviská zdravotníckych zariadení zodpovedajúce príslušnému špecializovanému odboru. Zriaďujú ich dohodou Slovenská postgraduálna akadémia medicíny so zdravotníckym zariadením; v prípade pracoviska podľa § 56 ods. 2 účastníkom dohody je aj príslušná fakulta. Dohoda podlieha schváleniu ministerstva zdravotníctva.

(4) Výučbové základne stredných zdravotníckych škôl sú školiace pracoviská, na ktorých sa vykonáva praktické vyučovanie žiakov stredných zdravotníckych škôl podľa profilu študijného odboru. Výučbové základne možno zriadiť vo fakultných nemocniciach, fakultných nemocniciach s poliklinikou, v nemocniciach s poliklinikou II. a III. typu, v štátnych zdravotných ústavoch, v zdravotníckych zariadeniach, ktoré poskytujú primárnu zdravotnú starostlivosť, a vo verejných lekárnach. Zriaďuje ich zdravotnícke zariadenie po dohode s príslušnou strednou zdravotníckou školou, a to spravidla v sídle príslušnej strednej zdravotníckej školy. Dohoda podlieha schváleniu

ministerstva zdravotníctva. Ak ide o zriadenie výučbových základní v neštátnych zdravotníckych zariadeniach, ktoré poskytujú primárnu zdravotnú starostlivosť, dohoda podlieha schváleniu štátneho krajského lekára, ak ide o zriadenie výučbových základní vo verejných lekárňach, dohoda podlieha schváleniu štátneho krajského farmaceuta.

(5) Obsahom dohody podľa odsekov 2 až 4 je najmä určenie pracoviska, na ktorom sa zriaďuje výučbová základňa, predmet a organizácia výučby, zodpovednosť za škodu na zdraví pacientov a zamestnancov a za škodu na majetku, podiel na výnosoch zo zdravotných poisťovní a podiel na zvýšených nákladoch z dôvodu výučby, vedy a výskumu.

(6) Ďalšie vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov, ktoré zahŕňa najmä špecializačnú prípravu a odbornú prax, riadi ministerstvo zdravotníctva. Odbory špecializačnej prípravy a spôsob ďalšieho vzdelávania pracovníkov v zdravotníctve ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo zdravotníctva.

(7) Ministerstvo zdravotníctva v spolupráci s ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy organizuje zabezpečenie ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov pracujúcich v iných rezortoch ako v zdravotníctve.

ÔSMA ČASŤ

STAROSTLIVOSŤ O ZÍSKAVANIE A ROZVOJ NOVÝCH POZNATKOV

§ 57

Postavenie a úlohy vedy a techniky v starostlivosti o zdravie

(1) K hlavným predpokladom skvalitňovania zdravotnej starostlivosti patrí stály rozvoj vedy a techniky a postupné uplatňovanie ich výsledkov v praxi. Ústredné orgány štátnej správy a právnické osoby, ktoré sú ustanovené na podporu a koordináciu rozvoja vedy a techniky, a ich odborní pracovníci sú povinní plniť svoje úlohy v súlade s dostupnými poznatkami lekárskeho a biomedicínskeho vied a sústreďovať svoju činnosť na riešenie naliehavých problémov týkajúcich sa zdravotného stavu obyvateľstva.

(2) Zdravotnícke zariadenia vykonávajúce výskum v oblasti lekárskeho a biomedicínskeho vied [§ 24 ods. 1 písm. j)] sú povinné postupovať podľa všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich vykonávanie výskumu.

§ 58

Orgány ustanovené na podporu vedy a techniky zabezpečujú účelné pridelovanie finančných prostriedkov z hľadiska ich kvality a prínosu pre starostlivosť o zdravie ľudí a sledujú ich účelné využívanie.

DEVIATA ČASŤ

PRÍRODNÉ LIEČEBNÉ KÚPELE A PRÍRODNÉ LIEČIVÉ ZDROJE

Prírodné liečebné kúpele

§ 59

(1) Prírodným liečebným kúpeľom sa poskytuje osobitná ochrana a utvárajú sa priaznivé podmienky na ich rozvoj.

(2) Prírodné liečebné kúpele využívajú na účely kúpeľnej starostlivosti predovšetkým prírodné liečivé zdroje alebo klimatické podmienky vhodné na liečenie alebo oba tieto liečebné faktory súčasne.

(3) Je zakázané využívať na účely kúpeľnej starostlivosti prírodné zdroje vôd, rašelin, slatín, bahien, plynov a emanácií, ktoré nie sú vyhlásené za prírodné liečivé zdroje.

(4) Kúpeľná starostlivosť sa môže poskytovať len v prírodných liečebných kúpeľoch.

(5) Hlavný predmet činnosti prírodných liečebných kúpeľov, ktorým je poskytovanie kúpeľnej starostlivosti, sa nemôže zmeniť bez súhlasu ministerstva zdravotníctva.

§ 61

Kúpeľné miesto

(1) Územie, na ktorom sa majú zriadiť prírodné liečebné kúpele, vyhlási vláda Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) na návrh ministerstva zdravotníctva za kúpeľné miesto. Vláda na návrh ministerstva zdravotníctva kúpeľné miesto zruší, ak kúpeľné miesto stratí svoj význam. Kúpeľné miesta, kde sú podľa doterajších predpisov zriadené prírodné liečebné kúpele, sa považujú za kúpeľné miesta vyhlásené podľa tohto zákona.

(2) Návrh na vyhlásenie za kúpeľné miesto musí obsahovať údaje preukazujúce vhodnosť územia, a to najmä z hľadiska

- a) toho, či má dostatočne výdatný a ochrániteľný prírodný liečivý zdroj alebo klimatické podmienky priaznivé na liečenie,
- b) toho, či má zdravotnícke zariadenie, ktoré spĺňa ustanovené podmienky na poskytovanie kúpeľnej starostlivosti,
- c) stavu životného prostredia, prírodných a urbanistických daností obce.

(3) Žiadosť o vyhlásenie za kúpeľné miesto podáva obec, na ktorej území má byť kúpeľné miesto vyhlásené. Ministerstvo zdravotníctva posúdi, či sú podmienky v danom území vhodné na vyhlásenie za kúpeľné miesto.

(4) Obce, ktorých územie je vyhlásené za kúpeľné miesto, sú povinné dodržiavať opatrenia na ochranu prírodných liečebných kúpeľov, prírodných liečivých zdrojov a klimatických podmienok priaznivých na liečenie a zabezpečiť ich dodržiavanie všetkými orgánmi, právnickými osobami a fyzickými osobami pôsobiacimi a zdržiavajúcimi sa v kúpeľnom mieste.

(5) Ak nie je územie vyhlásené podľa tohto zákona za kúpeľné miesto, pomenovanie kúpele sa pri označovaní takéhoto územia nesmie používať.

(6) Kúpeľné územie a ochranné pásma sa na návrh ministerstva zdravotníctva vyznačujú v katastri nehnuteľností.

§ 62

Štatút kúpeľného miesta a opatrenia na ochranu prírodných liečebných kúpeľov

(1) Štatút kúpeľného miesta vydá vláda uznesením.

(2) V štatúte kúpeľného miesta sa vymedzí rozsah kúpeľného miesta, jeho vnútorné kúpeľné územie, určí sa v ňom, ktoré činnosti sa v kúpeľnom mieste nesmú vykonávať, ako aj opatrenia súvisiace s výstavbou a rozvojom kúpeľného miesta a podmienky na podnikateľskú a inú činnosť na tomto území.

(3) Ustanovenia štatútov kúpeľných miest, ako aj ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov a zdrojov prírodných minerálnych stolových vôd vydaných pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona sú v platnosti až do vydania nových štatútov a ochranných pásiem podľa tohto zákona

okrem ustanovení týkajúcich sa financovania a plánovania zariadení, ktoré sa majú vybudovať v kúpeľnom mieste.

§ 63

Vnútorne kúpeľné územie

(1) Vo vnútornom kúpeľnom území možno zriadiť a prevádzkovať len zariadenia, ktoré slúžia prevádzke prírodných liečebných kúpeľov. Zariadenia, ktoré tejto funkcii nezodpovedajú, sa musia v termíne určenom ministerstvom zdravotníctva premiestniť z vnútorného kúpeľného územia alebo svoju činnosť prispôbiť funkcii tohto územia.

(2) Vo vnútornom kúpeľnom území je zakázané

- a) nakladať s odpadom okrem zberu a zvozu odpadov,
- b) vykonávať chemický posyp komunikácií,
- c) používať prostriedky na chemickú ochranu rastlín okrem prípadov ochrany trvalých trávnatých porastov,
- d) intenzívne chovať zvieratá,
- e) chovať úžitkové domáce zvieratá a vodiť psy bez ochranného koša a vodiaceho remeňa,
- f) poriadať hromadné športové a rekreačné podujatia,
- g) prevádzkovať lunaparky, hracie automaty a podobné zábavné zariadenia, poriadať predajné burzy,
- h) stavať bytové objekty okrem nevyhnutných pohotovostných bytových jednotiek schválených ministerstvom zdravotníctva,
- i) stavať školiace zariadenia a rekreačné zariadenia,
- j) umiestňovať a prevádzkovať predajné pulty a stánky, predávať ambulantom spôsobom okrem novinových stánkov, ktorých umiestnenie povolí obec po dohode s prírodnými liečebnými kúpeľmi,
- k) umiestňovať veľkoplošné reklamné pútače,
- l) stavať a prevádzkovať veľkokapacitné amfiteátre,
- m) táboriť v stanoch alebo obytných privesoch,
- n) klásť ohne mimo vyhradených miest,
- o) poriadať vyhliadkové a športové lety motorovými lietadlami; tento zákaz platí aj pre lety, ktoré sú mimo vnútorného kúpeľného územia, ale svojím hlukom zasahujú do tohto územia,
- p) v čase od 22.00 do 6.00 hodiny vykonávať činnosť, ktorá ruší nočný pokoj,
- r) vykonávať ďalšie činnosti, ktoré budú určené v štatúte kúpeľného miesta podľa miestnych podmienok.

(3) Na území kúpeľného miesta mimo vnútorného kúpeľného územia možno zriaďovať a prevádzkovať len zariadenia, ktoré nepôsobia rušivo na poskytovanie kúpeľnej starostlivosti a na kúpeľné prostredie.

§ 64

Nevyhnutné dočasné ochranné opatrenia

(1) Okrem opatrení určených na ochranu prírodných liečebných kúpeľov týmto zákonom alebo štatútom kúpeľného miesta ministerstvo zdravotníctva určí v prípade potreby nevyhnutné dočasné

ochranné opatrenia záväzné pre všetky subjekty pôsobiace v určenom území. Platnosť týchto opatrení je časovo obmedzená preskúmaním činností, ktorých sa opatrenie týka.

(2) Nevyhnutné dočasné ochranné opatrenia možno určiť aj na ochranu prírodných liečivých zdrojov, prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd a na ochranu klimatických podmienok priaznivých na liečenie.

§ 65

Prírodné liečivé zdroje a prírodné zdroje minerálnych stolových vôd

(1) Prírodné liečivé zdroje a prírodné zdroje minerálnych stolových vôd sú vo vlastníctve Slovenskej republiky.¹⁶⁾

(2) Za prírodné liečivé zdroje možno vyhlásiť prírodné zdroje vôd, rašelín, slatín, bahien, plynov a emanácií, ak

- a) vzhľadom na svoje chemické zloženie a fyzikálne vlastnosti majú vedecky preukázané a pre ľudské zdravie prospešné účinky,
- b) ich možno použiť na liečebné účely v prirodzenom stave alebo po takej úprave, ktorá nenaruší ich liečivé účinky,
- c) ich aplikácia pôsobí priaznivo na ľudský organizmus,
- d) sú hygienicky neškodné.

(3) Za prírodné zdroje minerálnych stolových vôd môžu byť vyhlásené prírodné zdroje minerálnych vôd, ak

- a) vzhľadom na svoje chemické zloženie, fyzikálne a zmyslové vlastnosti sú vhodné ako osviežujúce nápoje a priaznivo pôsobia na ľudský organizmus,
- b) sú hygienicky neškodné,
- c) sú vhodné na plnenie do spotrebiteľského balenia v prirodzenom stave alebo po vhodnej úprave.

(4) Prírodné zdroje vôd, ktoré sú vhodné na vyhlásenie za prírodné liečivé zdroje, sú podzemné vody, ktoré sa od iných podzemných vôd odlišujú tým, že spĺňajú jednotlivo alebo spolu tieto vlastnosti:

- a) obsah v nich rozpustených tuhých látok je vyšší ako jeden gram v jednom litri vody,
- b) obsah v nich rozpustených plynov je vyšší ako jeden gram v jednom litri vody pri oxide uhličitom a jeden miligram v jednom litri vody pri sírovodíku,
- c) obsahujú farmakologicky významné komponenty a majú vzhľadom na svoje fyzikálne a chemické vlastnosti liečivé účinky.

(5) Prírodné zdroje vôd, ktoré sú vhodné na vyhlásenie za prírodné zdroje minerálnych stolových vôd, sú podzemné vody, ktoré sa od iných podzemných vôd odlišujú tým, že spĺňajú tieto vlastnosti:

- a) obsah v nich rozpustených tuhých látok nepresahuje päť gramov v jednom litri a obsah rozpusteného oxidu uhličitého je vyšší ako jeden gram v jednom litri vody,
- b) nevyznačujú sa výraznými farmakodynamickými účinkami.

(6) Podnet na vyhlásenie prírodných liečivých zdrojov alebo prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd môže podať právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá chce prírodný zdroj využívať na poskytovanie kúpeľnej starostlivosti alebo na plnenie do spotrebiteľského balenia. Podnet sa podáva ministerstvu zdravotníctva.

(7) Podnet na vyhlásenie prírodného zdroja vody za prírodný liečivý zdroj musí obsahovať

- a) meno, priezvisko, miesto trvalého pobytu, rodné číslo osoby, ak je žiadateľom fyzická osoba; ak je žiadateľom právnická osoba, obchodné meno, sídlo, právnu formu, meno, priezvisko, miesto trvalého pobytu a rodné číslo osoby alebo osôb, ktoré sú štatutárnym orgánom,
- b) odborný opis zdroja a jeho okolia,
- c) vyhodnotenie hydrogeologického prieskumu,
- d) vyhodnotenie hydrodynamických skúšok,
- e) fyzikálnu, chemickú, mikrobiologickú a biologickú analýzu,
- f) návrh na využitie zdroja,
- g) návrh na nevyhnutné dočasné ochranné opatrenia,
- h) odborný posudok o liečivých účinkoch alebo iných priaznivých účinkoch zdroja na ľudský organizmus a jeho indikačné zameranie,
- i) údaje z katastra nehnuteľností o vlastníctve nehnuteľnosti, na ktorej sa zdroj nachádza alebo ktorá môže byť využívaním zdroja dotknutá.

(8) Podnet na vyhlásenie prírodného zdroja rašeliny, slatiny alebo bahna za prírodný liečivý zdroj musí obsahovať

- a) údaje uvedené v odseku 7 písm. a), b), e) až i),
- b) vyhodnotenie geologického prieskumu.

(9) Podnet na vyhlásenie prírodného zdroja plynu alebo emanácie za prírodný liečivý zdroj musí obsahovať údaje uvedené v odseku 7.

(10) Podnet na vyhlásenie prírodného zdroja vody za prírodný zdroj minerálnej stolovej vody musí obsahovať

- a) údaje uvedené v odseku 7 písm. a) až g) a i),
- b) odborný posudok o vhodnosti zdroja z hľadiska farmakodynamických účinkov na ľudský organizmus.

(11) Údaje uvedené v odseku 7 písm. e), h) a i) a odseku 10 písm. b) nesmú byť staršie ako šesť mesiacov odo dňa uvedeného ako deň vyhotovenia príslušného dokladu.

(12) Údaje uvedené v odseku 7 písm. d) nesmú byť staršie ako dva roky odo dňa uvedeného ako deň vyhotovenia príslušného dokladu.

(13) Rozdelenie, rozsah sledovania a obsah analýz prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo zdravotníctva.

(14) Ministerstvo zdravotníctva vydá všeobecne záväzný právny predpis, ktorým sa vyhlasuje prírodný zdroj za prírodný liečivý zdroj alebo za prírodný zdroj minerálnej stolovej vody a ochranné pásmo tohto zdroja, alebo sa zruší vyhlásenie prírodného liečivého zdroja, alebo prírodného zdroja minerálnej stolovej vody a jeho ochranné pásmo, ak taký zdroj stratil predpísané vlastnosti a účinky podľa odsekov 2 a 3.

(15) Náklady spojené s podaním podnetu na vyhlásenie prírodného zdroja za prírodný liečivý zdroj alebo za prírodný zdroj minerálnej stolovej vody znáša právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá podala podnet a chce taký zdroj využívať na poskytovanie kúpeľnej starostlivosti alebo na plnenie do spotrebiteľského balenia.

(16) Prírodné liečivé zdroje alebo prírodné zdroje minerálnych stolových vôd, ktoré sú za také vyhlásené alebo uznané podľa doterajších predpisov, sa považujú za vyhlásené podľa tohto zákona.

§ 65a

Povolenie na využívanie prírodného liečivého zdroja a prírodného zdroja minerálnej stolovej vody

(1) Prírodný liečivý zdroj alebo prírodný zdroj minerálnej stolovej vody môže využívať fyzická osoba alebo právnická osoba iba na základe povolenia vydaného ministerstvom zdravotníctva.

(2) Využitie rašielín a slatín vyhlásených za prírodný liečivý zdroj môže ministerstvo zdravotníctva povoliť len po predchádzajúcom súhlase Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky.

(3) Úpravu technických zariadení prírodného liečivého zdroja alebo prírodného zdroja minerálnej stolovej vody a úpravu ich produktov možno vykonať len po predchádzajúcom povolení ministerstva zdravotníctva.

(4) Na plnenie do spotrebiteľského balenia a na verejnú distribúciu pod označením „Prírodná liečivá voda“ možno využívať len prírodný zdroj vody vyhlásený za prírodný liečivý zdroj.

(5) Na plnenie do spotrebiteľského balenia a na verejnú distribúciu pod označením „Prírodná minerálna stolová voda“ možno využívať len prírodný zdroj vody vyhlásený za prírodný zdroj minerálnej stolovej vody.

(6) Akékoľvek iné označenie pre prírodné minerálne vody plnené do spotrebiteľského balenia a verejne distribuované je zakázané.

(7) Prírodné liečivé vody a prírodné minerálne stolové vody plnené do spotrebiteľského balenia z jedného prírodného liečivého zdroja alebo prírodného zdroja minerálnej stolovej vody sa môžu distribuovať do verejnej siete v Slovenskej republike len pod jedným obchodným názvom.

(8) Žiadosť o vydanie povolenia na využívanie prírodného liečivého zdroja alebo prírodného zdroja minerálnej stolovej vody musí obsahovať

- a) údaje uvedené v § 65 ods. 7 písm. a),
- b) výpis z registra trestov žiadateľa, u právnických osôb aj štatutárneho orgánu; výpis nemôže byť starší ako šesť mesiacov odo dňa podania žiadosti,
- c) spôsob a plán využívania zdroja vrátane jeho ochrany,
- d) spôsob likvidácie použitého produktu zdroja,
- e) záväzné stanovisko obce k predmetu činnosti žiadateľa.

(9) Povolenie na využívanie prírodných liečivých zdrojov alebo prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd obsahuje

- a) údaje uvedené v § 65 ods. 7 písm. a),
- b) rozsah a spôsob využívania zdroja,
- c) deň začatia využívania zdroja,
- d) podmienky na fyzikálne, chemické, mikrobiologické, biologické a hydrologické sledovanie zdroja,
- e) podmienky na odborné zabezpečenie využívania a ochrany zdroja,

f) časové intervaly vykonávania fyzikálnych, chemických, mikrobiologických a biologických analýz.

(10) Povolenie sa vydáva najviac na desať rokov.

(11) Využívateľ prírodného liečivého zdroja alebo prírodného zdroja minerálnej stolovej vody je povinný

- a) udržiavať v bezchybnom technickom a hygienickom stave balneotechnické, balneoterapeutické alebo plniarenské zariadenia podľa podmienok určených ministerstvom zdravotníctva v povolení na využívanie prírodného liečivého zdroja alebo prírodného zdroja minerálnych stolových vôd,
- b) zabezpečiť vykonávanie fyzikálnych, chemických, mikrobiologických a biologických analýz v časových intervaloch uvedených v povolení a sledovať hydrologické a ďalšie hodnoty zdroja určené ministerstvom zdravotníctva v povolení na využívanie prírodného liečivého zdroja alebo prírodného zdroja minerálnych stolových vôd,
- c) zabezpečovať odborné využitie zdroja,
- d) spracovať plán údržby a modernizácie technických zariadení zdroja,
- e) sledovať žriedlovú štruktúru, v ktorej sa zdroj nachádza, a zistené skutočnosti, ktoré by mohli zdroj ohroziť, oznámiť ministerstvu zdravotníctva,
- f) umožniť výkon dozoru a kontroly nad využívaním a ochranou zdroja oprávneným osobám.

(12) Náklady spojené s plnením povinností podľa odseku 11 znáša užívateľ zdroja. Ak prírodný liečivý zdroj alebo prírodný zdroj minerálnej stolovej vody využívajú viacerí užívatelia zdroja, náklady spojené s plnením povinností podľa odseku 11 znášajú pomerne podľa povoleného odberného množstva zo zdroja.

§ 65b

Zmeny, zrušenie a zánik povolenia na využívanie prírodného liečivého zdroja a prírodného zdroja minerálnej stolovej vody

(1) Užívateľ prírodného liečivého zdroja alebo prírodného zdroja minerálnej stolovej vody je povinný bezodkladne oznámiť ministerstvu zdravotníctva zmeny, ktoré sa týkajú náležitostí uvedených v žiadosti o vydanie povolenia na využívanie prírodného liečivého zdroja alebo prírodného zdroja minerálnej stolovej vody.

(2) Ministerstvo zdravotníctva môže vyznačiť na základe žiadosti držiteľa povolenia zmenu údajov uvedených v povolení, ak ide o zmenu mena a priezviska a miesta trvalého pobytu držiteľa povolenia, ako aj zmenu sídla právnickej osoby, mena a priezviska osoby alebo osôb, ktoré sú jej štatutárnymi orgánmi.

(3) Ministerstvo zdravotníctva vydá nové povolenie na využívanie prírodného liečivého zdroja alebo prírodného zdroja minerálnej stolovej vody, ak

- a) sa zmení spôsob využívania zdroja a iné podmienky uvedené v povolení,
- b) sa zmenia hydrogeologické, geologické a hydrologické podmienky na využívanie zdroja,
- c) skutočná výdatnosť zdroja nedosahuje povolené odberné množstvo a užívateľ zdroja predloží ministerstvu zdravotníctva záverečnú správu z hydrodynamickej skúšky.

(4) Ministerstvo zdravotníctva novým povolením podľa odseku 3 súčasne zruší pôvodné povolenie. Ak ide o nové povolenie na využívanie prírodného liečivého zdroja alebo prírodného zdroja minerálnej stolovej vody na základe žiadosti, k žiadosti treba doložiť doklady, ktoré sa vzťahujú na požadovanú zmenu, a čestné vyhlásenie žiadateľa, že sa nezmenili ostatné údaje, na ktorých základe bolo vydané pôvodné povolenie.

(5) Ministerstvo zdravotníctva zruší povolenie na využívanie prírodného liečivého zdroja alebo prírodného zdroja minerálnej stolovej vody, ak užívateľ zdroja

- a) prestal spĺňať podmienky uvedené v povolení na využívanie,
- b) požiada o zrušenie.

(6) Povolenie na využívanie prírodného liečivého zdroja alebo prírodného zdroja minerálnej stolovej vody zaniká

- a) uplynutím času, na ktorý bolo vydané,
- b) zrušením vyhlásenia prírodného zdroja za prírodný liečivý zdroj alebo za prírodný zdroj minerálnej stolovej vody,
- c) smrťou fyzickej osoby, jej vyhlásením za mŕtvu alebo zánikom právnickej osoby.

§ 66

Ochrana prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd

(1) Ochranné pásmo prírodných liečivých zdrojov alebo prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd je územie, na ktorom sa určia opatrenia a podmienky v záujme zachovania ich kvalitatívnych a kvantitatívnych hodnôt a racionálneho využitia.

(2) Ochranné pásmo pre prírodné liečivé zdroje a prírodné zdroje minerálnych stolových vôd sa určuje spravidla v troch stupňoch na základe odborného hydrogeologického návrhu obsahujúceho konkrétne ochranné opatrenia na vnútornú a vonkajšiu ochranu týchto zdrojov vyplývajúcej z hydrogeologickej štruktúry a režimu pohybu podzemných vôd, rašelin, slatín, bahien, plynov a emanácií.

(3) V ochranných pásmach možno vykonávať geologické práce len so súhlasom ministerstva zdravotníctva.¹⁷⁾

(4) Ochranné pásmo I. stupňa chráni výberovú oblasť a určuje konkrétne ochranné opatrenia. V ochrannom pásme I. stupňa je zakázané

- a) zriaďovať skládky odpadov a toxických látok,
- b) umiestňovať stavby určené pre poľnohospodársku a chemickú výrobu,
- c) vykonávať poľnohospodársku činnosť,
- d) vykonávať chemický posyp komunikácií,
- e) vykonávať činnosť, ktorá môže negatívne ovplyvniť fyzikálne vlastnosti, chemické zloženie alebo zdravotnú neškodnosť prírodných liečivých zdrojov alebo prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd,
- f) bez vydania záväzného posudku ministerstva zdravotníctva
 1. prepravovať a skladovať ropné látky, pohonné hmoty a chemické látky,
 2. vykonávať odvodňovacie a zavlažovacie práce, meliorácie, odber podzemných vôd, vrtné práce, trhacie a výkopové práce,
 3. vykonávať banskú činnosť a činnosť vykonávanú banským spôsobom podľa osobitného predpisu,¹⁸⁾
 4. vykonávať neplánovanú ťažbu dreva,¹⁹⁾ ťažiť štrk a zeminu.

(5) Ochranné pásmo II. stupňa chráni akumuláciu oblasť a určuje konkrétne ochranné opatrenia. V ochrannom pásme II. stupňa bez vydania záväzného posudku ministerstva zdravotníctva je zakázané

- a) zriaďovať skládky odpadov a toxických látok,
- b) prepravovať a skladovať ropné látky, pohonné hmoty a chemické látky,
- c) vykonávať vrty hlbšie ako 6 m,
- d) vykonávať banskú činnosť a činnosť vykonávanú banským spôsobom podľa osobitného predpisu,¹⁸⁾
- e) vykonávať neplánovanú ťažbu dreva,¹⁹⁾ ťažiť štrk a zeminu,
- f) povoľovať odber a odberať podzemné vody v množstve vyššom ako 0,5 l.s⁻¹.

(6) Ochranné pásmo III. stupňa chráni infiltračnú oblasť a určuje konkrétne ochranné opatrenia. V ochrannom pásme III. stupňa bez vydania záväzného posudku ministerstva zdravotníctva je zakázané

- a) vykonávať ťažbu dreva¹⁹⁾ mimo schváleného lesného hospodárskeho plánu,
- b) vykonávať banskú činnosť a činnosť vykonávanú banským spôsobom podľa osobitného predpisu,¹⁸⁾
- c) vykonávať činnosti, ktoré môžu ovplyvniť vsakovacie pomery oblasti.

(7) Vykonanie geologických, hydrogeologických, geofyzikálnych, balneotechnických a krenotechnických prác na účel ochrany a využívania prírodných liečivých zdrojov alebo prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd a získania prírodných zdrojov vôd, rašelin, slatín, bahien, plynov a emanácií vhodných na vyhlásenie za prírodné liečivé zdroje alebo za prírodné zdroje minerálnych stolových vôd povoľuje ministerstvo zdravotníctva.

§ 66a

Úhrada za využívanie prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd

(1) Za odber z prírodného liečivého zdroja alebo z prírodného zdroja minerálnej stolovej vody platí využívatel' úhradu. Ak je na odbernom potrubí technicky spôsobilé meracie zariadenie, úhrada sa vypočíta zo skutočne odobratého množstva; v takomto prípade úhradu tvorí súčin skutočne odobratého množstva v m³ a sadzby v Sk podľa druhu využitia prírodného liečivého zdroja alebo prírodného zdroja minerálnej stolovej vody. Ak nie je na odbernom potrubí technicky spôsobilé meracie zariadenie, úhrada sa vypočíta z povoleného odberného množstva. V takomto prípade úhradu tvorí súčin povoleného odberného množstva v m³ zníženého o 20 % a sadzby v Sk podľa druhu využitia prírodného liečivého zdroja alebo prírodného zdroja minerálnej stolovej vody.

(2) Sadzba podľa odseku 1 je pri odbere

- a) vody z prírodného liečivého zdroja na liečebné účely
 1. na vaňové a bazénové kúpele 3 Sk/m³,
 2. na pitnú a inhalačnú liečbu 5 Sk/m³,
- b) vody z prírodného liečivého zdroja na plniarenské účely 5 Sk/m³,
- c) vody z prírodného liečivého zdroja na rekreačné účely 10 Sk/m³,
- d) vody z prírodného liečivého zdroja na energetické účely 7 Sk/m³,
- e) vody z prírodného zdroja minerálnej stolovej vody na plniarenské účely 15 Sk/m³,
- f) vody z prírodného liečivého zdroja alebo z prírodného zdroja minerálnej stolovej vody na iné účely 25 Sk/m³,
- g) rašeliny, slatiny alebo bahná z prírodného liečivého zdroja na liečebné účely 10 Sk/m³.

(3) Úhrady podľa odseku 2 sú príjmom štátneho rozpočtu.

(4) Úhrady sú splatné v polročných intervaloch, a to do 31. júla za prvý polrok kalendárneho roka a do 31. januára za druhý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka.

(5) Využívateľ zdroja je povinný vypočítať úhradu, oznámiť jej výšku a predložiť podklady na výpočet ministerstvu zdravotníctva do 10. júla za prvý polrok kalendárneho roka a do 10. januára za druhý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka; po odsúhlasení úhrady ministerstvom zdravotníctva je povinný úhradu zaplatiť v lehote uvedenej v odseku 4. V prípade zistenia nesprávneho výpočtu je využívateľ zdroja povinný zaplatiť úhradu vo výške určenej ministerstvom zdravotníctva.

§ 67

Klimatické podmienky priaznivé na liečenie a ich ochrana

(1) Klimatické podmienky sú priaznivé na liečenie, ak spôsobujú vhodné zmeny reaktivity alebo iných fyziologických a biologických funkcií organizmu.

(2) Hodnoty potrebné na vyhlásenie klimatických podmienok za priaznivé na liečenie určuje ministerstvo zdravotníctva a uverejňuje ich vo svojom publikačnom prostriedku.

(3) Podnet na vyhlásenie klimatických podmienok priaznivých na liečenie podáva fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá chce využívať klimatické podmienky na poskytovanie kúpeľnej starostlivosti. Podnet musí obsahovať

a) údaje uvedené v § 65 ods. 7 písm. a),

b) bioklimatologický posudok s týmto obsahom:

1. celkové vyhodnotenie klimatických podmienok,
2. vyhodnotenie miestnych orografických pomerov,
3. vyhodnotenie miestnych klimatických faktorov,
4. vyhodnotenie kvality ovzdušia,
5. posúdenie účinku klimatických podmienok na liečenie a návrh indikačného zamerania.

(4) Čas sledovania klimatických podmienok a kvality ovzdušia pred vypracovaním odborného bioklimatologického posudku na účel vyhlásenia ovzdušia za priaznivé na liečenie je tri roky; v opodstatnených prípadoch môže ministerstvo zdravotníctva čas sledovania skrátiť alebo predĺžiť. V poslednom roku sledovania kvality ovzdušia je potrebné zabezpečiť sledovanie najmenej v rozsahu 120 dní rozložených do štyroch štvrtrokov roka; najvhodnejšie je dvojročné súvislé sledovanie aerosolu, oxidov dusíka, oxidu siričitého a ďalších škodlivín monitorovacou stanicou.

(5) Predkladateľ podnetu je povinný zriadiť a prevádzkovať meteorologickú stanicu a zabezpečiť príslušné sledovania klimatických podmienok a kvality ovzdušia na vlastné náklady.

(6) Po vyhlásení klimatických podmienok za priaznivé na liečenie je ich využívateľ na poskytovanie kúpeľnej starostlivosti povinný

a) zabezpečiť prevádzku meteorologickej stanice,

b) zabezpečiť každoročné vyhodnotenie priebežných výsledkov sledovania a meraní a predložiť ho ministerstvu zdravotníctva,

c) raz za päť rokov vyhodnotiť ročné výsledky priebežných výsledkov sledovaní a meraní,

d) zabezpečiť kontrolu klimatických hodnôt a kvality ovzdušia,

e) vypracovať bioklimatologický posudok a predložiť ho ministerstvu zdravotníctva.

(7) V odôvodnených prípadoch môže ministerstvo zdravotníctva určiť iné intervaly kontroly klimatických hodnôt a kvality ovzdušia a vypracovania bioklimatologického posudku.

(8) Ministerstvo zdravotníctva zruší vyhlásenie klimatických podmienok za priaznivé na liečenie, ak stratili vlastnosti, ktoré boli podmienkou na ich vyhlásenie, a nebude možné ďalej ich využívať na poskytovanie kúpeľnej starostlivosti.

(9) Na poskytovanie kúpeľnej starostlivosti so zameraním na klimatoterapiu možno využívať len klimatické podmienky vyhlásené za priaznivé na liečenie.

(10) Na ochranu klimatických podmienok priaznivých na liečenie sa môže určiť ochranné pásmo, ktoré ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo zdravotníctva.

§ 68

Zrušenie prírodných liečebných kúpeľov, prírodných liečivých zdrojov, prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd a klimatických podmienok priaznivých na liečenie

Ak prírodné liečebné kúpele prestali spĺňať podmienky nevyhnutné na ich činnosť, môže ich ministerstvo zdravotníctva zrušiť. Rovnako môže ministerstvo zdravotníctva zrušiť vyhlásenie prírodných zdrojov za liečivé alebo za prírodné zdroje minerálnych stolových vôd alebo vyhlásenie klimatických podmienok priaznivých na liečenie, ak stratili vlastnosti, ktoré boli podmienkou na ich vyhlásenie.

§ 69

Povinnosti orgánov, fyzických osôb a právnických osôb pri ochrane prírodných liečebných kúpeľov a prírodných liečivých zdrojov, prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd a klimatických podmienok priaznivých na liečenie

(1) V záujme ochrany prírodných liečebných kúpeľov, prírodných liečivých zdrojov, prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd a klimatických podmienok priaznivých na liečenie sú povinné

- a) orgány, ktoré sú oprávnené schvaľovať územné plány a ich zmeny a doplnky, a orgány oprávnené na vydávanie stavebných, územných a kolaudačných rozhodnutí vyžiadať si záväzný posudok ministerstva zdravotníctva. Záväzný posudok si vyžadujú pred schválením návrhov územných plánov kúpeľných miest, ako aj ich častí a návrhov zmien a doplnkov územných plánov kúpeľných miest, ako aj ich častí pred vydaním územných rozhodnutí, stavebných povolení, kolaudačných rozhodnutí, rozhodnutí o odstránení stavieb a rozhodnutí o dodatočnom povolení stavieb, ktoré sa nachádzajú vo vnútornom kúpeľnom území alebo v ochrannom pásme I. stupňa prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd. Mimo vnútorného kúpeľného územia a v ochrannom pásme II. a III. stupňa prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd je potrebný takýto záväzný posudok na stavby pre motorizmus a na stavby, ktoré nemajú charakter stavieb na bývanie a stavieb občianskeho vybavenia,²¹⁾
- b) žiadateľ o stavebné povolenie vyžiadať si záväzný posudok ministerstva zdravotníctva pred vydaním vodohospodárskeho povolenia na všetky zariadenia vo vnútornom kúpeľnom území a v ochrannom pásme I. stupňa prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd,
- c) právnické osoby a fyzické osoby, ktoré vykonávajú geologické práce, banskú činnosť alebo činnosť vykonávanú banským spôsobom a iné zemné práce, pri zistení prírodného zdroja minerálnej vody, plynu a emanácií oznámia tento výskyt ministerstvu zdravotníctva, a to do 15 dní od takého zistenia,

- d) vlastníci a správcovia lesných porastov v kúpeľnom mieste a v ochranných pásmach prispôbia obhospodarovanie týchto porastov podmienkam kúpeľného prostredia, zabezpečenia klímy a ochrany prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd,
- e) vlastníci pozemkov, na ktorých sa nachádza zdroj, pri ktorom sa podľa výsledkov hydrogeologických alebo geofyzikálnych prác predpokladá, že sa vyhlási za prírodný liečivý zdroj alebo za zdroj prírodnej minerálnej stolovej vody, zdržať sa všetkých činností, ktoré môžu negatívne ovplyvniť chemické zloženie, fyzikálne vlastnosti, hygienickú nezávadnosť alebo výdatnosť zdroja, a to odo dňa oznámenia zámeru vyhlásiť zdroj za prírodný liečivý zdroj alebo za prírodný zdroj minerálnej stolovej vody,
- f) právnické osoby a fyzické osoby umožniť pracovníkom ministerstva zdravotníctva a ním povereným osobám vstup na pozemky a do objektov a zariadení na vykonanie prieskumu alebo dozoru alebo na odber potrebného množstva vzoriek na vykonanie požadovaných vyšetrení, predkladať týmto pracovníkom doklady, oznamovať im údaje potrebné na výkon dozoru a odstraňovať zistené závady,
- g) orgány, ktoré sú oprávnené schvaľovať zmenu vo využívaní nehnuteľností a zriadenie podnikov a prevádzkarní, vyžiadať si stanovisko ministerstva zdravotníctva, a to pred schválením zmeny vo využívaní nehnuteľností alebo pred vydaním povolenia na zriadenie podnikov alebo prevádzkarní, ktoré sa nachádzajú vo vnútornom kúpeľnom území alebo v ochrannom pásme prírodných liečivých zdrojov prvého stupňa,
- h) právnické osoby a fyzické osoby vyžiadať si stanovisko ministerstva zdravotníctva k vykonávaniu geologických prác, banskej činnosti alebo činnosti vykonávanej banským spôsobom, ak sú tieto práce vykonávané na ochranu, získanie a využívanie prírodných liečivých zdrojov a zdrojov prírodných minerálnych stolových vôd. Vo vnútorných kúpeľných územiach a ochranných pásmach prírodných liečivých zdrojov a zdrojov prírodných minerálnych stolových vôd si vyžadujú stanovisko k vykonávaniu geologických prác, banskej činnosti alebo činnosti vykonávanej banským spôsobom v každom prípade,
- i) vlastníci nehnuteľností dotknutí využívaním prírodného liečivého zdroja alebo prírodného zdroja minerálnej stolovej vody umožniť oprávneným osobám výkon dozoru a kontroly nad ochranou zdroja a používateľovi zdroja a ním povereným osobám vykonanie opráv a rekonštrukčných prác technického zariadenia zdroja a prírodného potrubia.

(2) Majetkovú ujmu spojenú s obmedzením vlastníckych práv v súvislosti s využívaním prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd uhradza ten, kto ich využíva.

DESIATA ČASŤ

POKUTY

Ukladanie pokút

§ 70

(1) Krajský úrad uloží zdravotníckemu zariadeniu pokutu za porušenie povinností ustanovených

- a) v § 26 ods. 1 písm. a) a j) a § 46a až do 500 000 Sk,
- b) v § 26 ods. 1 písm. h), i) a k) až do 60 000 Sk,
- c) v § 26 ods. 1 písm. g) až do 40 000 Sk,
- d) v § 26 ods. 2 písm. b) a d) až do 20 000 Sk,
- e) v § 26 ods. 1 písm. b) a f) až do 10 000 Sk,
- f) v § 26 ods. 1 písm. c), d) a e) a v § 26 ods. 2 písm. a), c) a e) až do 5 000 Sk.

(2) Ministerstvo zdravotníctva uloží fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie a právnickej osobe pokutu za porušenie povinností ustanovených

- a) v § 65a ods. 4 až 7 až do 1 000 000 Sk,
- b) v § 63 ods. 2, § 66 ods. 3 až 6 a § 67 ods. 5 a 6 až do 500 000 Sk,
- c) v § 65a ods. 11 písm. a) až e) až do 250 000 Sk,
- d) v § 59 ods. 3, § 66a ods. 5 a § 69 ods. 1 až do 100 000 Sk,
- e) v § 65b ods. 1 až do 10 000 Sk,
- f) v § 65a ods. 11 písm. f) až do 5 000 Sk.

(3) Pokutu možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď orgán oprávnený ukladať pokutu porušenie povinnosti zistil, najneskôr však do troch rokov odo dňa porušenia povinnosti.

(4) Pri ukladaní pokút podľa odseku 1 sa prihliada najmä na mieru možného ohrozenia zdravia pacientov, ako aj na to, či zdravotnícke zariadenie už v minulosti porušilo povinnosti uložené týmto zákonom.

(5) Pri ukladaní pokút podľa odseku 2 sa prihliada najmä na mieru ohrozenia prírodných liečebných kúpeľov, prírodných liečivých zdrojov, prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd a rozsah škodlivých následkov, ako aj na to, či fyzická osoba oprávnená na podnikanie alebo právnická osoba už v minulosti porušila povinnosti uložené týmto zákonom.

(6) Na ukládanie pokút sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.¹¹⁾

(7) V rozhodnutí o uložení pokuty orgán oprávnený ukladať pokutu určí aj lehotu, v ktorej sa má nedostatok odstrániť. Ak sa v tejto lehote nedostatok neodstráni, možno uložiť ďalšiu pokutu, a to až do výšky dvojnásobku pôvodne uloženej pokuty.

(8) Výnosy z pokút sú príjmom štátneho rozpočtu.

§ 71

(1) Orgán príslušný na vydanie povolenia uloží fyzickej osobe alebo právnickej osobe, ktorá začala poskytovať zdravotnú starostlivosť bez povolenia (§ 31), pokutu až do výšky 1 000 000 Sk.

(2) Pri ukladaní pokút podľa odseku 1 sa postupuje podľa § 70.

JEDENÁSTA ČASŤ

ÚČASŤ STAVOVSKÝCH ORGANIZÁCIÍ, PROFESIOVÝCH ZDRUŽENÍ A OBČIANSKÝCH ZDRUŽENÍ PRI POSKYTOVANÍ ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI

§ 72

Účasť stavovských organizácií a profesiových združení

Stavovské organizácie a profesiové združenia spolupracujú s orgánmi štátnej správy na úseku zdravotníctva pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti, najmä s ministerstvom zdravotníctva pri

- a) udeľovaní povolení na prevádzku neštátneho zdravotníckeho zariadenia,
- b) zabezpečovaní odbornosti členov stavovských organizácií a profesiových združení na výkon povolania,
- c) tvorbe všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti zdravotníctva,
- d) tvorbe spôsobu oceňovania výkonov zdravotnej starostlivosti, tvorbe cien liekov, zdravotníckych pomôcok,

e) obsadzovaní miest vedúcich pracovníkov zdravotníckych zariadení konkurzom.

§ 73

Účasť občianskych združení

Slovenský Červený kríž a občianske združenia plnia úlohy týkajúce sa zdravia ľudí podľa osobitných predpisov²³⁾ a podľa dohôd uzavretých s ministerstvom zdravotníctva.

DVANÁSTA ČASŤ

VÝKON ŠTÁTNEJ SPRÁVY NA ÚSEKU ZDRAVOTNÍCTVA

Ministerstvo zdravotníctva

§ 74

(1) Ministerstvo zdravotníctva ako ústredný orgán štátnej správy na úseku zdravotníctva v rámci svojej pôsobnosti

- a) vypracúva návrhy zásadných smerov a priorít rozvoja štátnej zdravotnej politiky,
- b) určuje sieť zdravotníckych zariadení (§ 23 ods. 2).
- c) odborne usmerňuje poskytovanie zdravotnej starostlivosti,
- d) riadi celoštátne programy zamerané na ochranu, zachovanie a navrátenie zdravia,
- e) zabezpečuje koordináciu poskytovania zdravotnej starostlivosti s inými ústrednými orgánmi štátnej správy a mimovládnyimi organizáciami Slovenskej republiky,
- f) riadi a kontroluje výchovu a výučbu v zdravotníckom školstve²⁴⁾ a v ďalšom vzdelávaní pracovníkov v zdravotníctve,
- g) spolupracuje s Ministerstvom školstva a vedy Slovenskej republiky v otázkach výchovy a výučby lekárov, farmaceutov a ošetrovateľov,
- h) stará sa o rozvoj lekárskej vedy, biomedicínskych vied, o výskumnú činnosť v zdravotníctve a o uplatňovanie výsledkov vedeckého výskumu v praxi,
- i) určuje opatrenia na ochranu prírodných liečebných kúpeľov, prírodných liečivých zdrojov, prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd a klimatických podmienok priaznivých na liečenie; zabezpečuje dozor nad ich dodržiavaním,
- j) zabezpečuje výber akreditovaných laboratórií na vykonávanie fyzikálnych, chemických, mikrobiologických a biologických analýz prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd a odborne ich usmerňuje,
- k) vydáva stanoviská k výstavbe zdravotníckych zariadení, schvaľuje používanie zdravotníckej techniky a nákup špeciálneho prístrojového vybavenia,
- l) zabezpečuje jednotné riadenie prípravy zdravotníctva na obranu štátu,
- m) zabezpečuje spoluprácu s inými štátmi na úseku poskytovania zdravotnej starostlivosti,
- n) riadi a vykonáva kontrolnú činnosť v zdravotníckych zariadeniach v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti.

(2) Ministerstvo zdravotníctva zabezpečuje a koordinuje posudzovanie kvality poskytovania zdravotnej starostlivosti v zdravotníckych zariadeniach, ktoré sa posudzovaniu podrobujú každých päť rokov.

(3) Úlohy ministerstva zdravotníctva na úseku ochrany zdravia ľudí upravuje osobitný zákon.¹⁾

§ 74a

Na plnenie svojich úloh si ministerstvo zdravotníctva zriaďuje štátne zdravotné ústavy, Štátny ústav pre kontrolu liečiv, Ústav zdravotníckych informácií a štatistiky v Bratislave, Slovenskú lekársku knižnicu a Inštitút pre ďalšie vzdelávanie pracovníkov zdravotníctva. Štátne zdravotné ústavy sú zdravotnícke zariadenia podľa osobitného predpisu.¹⁾

§ 75

Na zabezpečenie celoštátneho dozoru nad opatreniami na ochranu prírodných liečebných kúpeľov a prírodných liečivých zdrojov, prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd a klimatických podmienok priaznivých na liečenie a na zabezpečenie ich využitia je na ministerstve zdravotníctva zriadený Inšpektorát kúpeľov a žriediel. Inšpektorát kúpeľov a žriediel pri plnení úloh na tomto úseku

- a) dozerá na dodržiavanie štatútov kúpeľných miest, opatrení na ochranu prírodných liečebných kúpeľov a prírodných liečivých zdrojov, prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd a klimatických podmienok priaznivých na liečenie,
- b) vydáva záväzné posudky na schvaľovanie územných plánov kúpeľných miest, ich zmien a doplnkov pre územné, stavebné, kolaudačné a vodohospodárske konanie, na vykonávanie činností podliehajúcich banskému zákonu a na vykonávanie iných prác a činností, na ktoré je potrebný záväzný posudok,
- c) vydáva záväzné stanovisko k vykonávaniu geologických prác súvisiacich s vyhľadávaním a ochranou prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd v ochranných pásmach a vnútorných kúpeľných územiach,
- d) posudzuje návrhy na vyhlásenie kúpeľných miest, návrhy na vyhlásenie prírodných zdrojov za liečivé a vyhlásenia za prírodné zdroje minerálnych vôd, návrhy na zriadenie prírodných liečebných kúpeľov a na výstavbu zariadení na využívanie prírodných liečivých zdrojov,
- e) sleduje hydrologické, geologické, klimatické a vegetačné pomery a na ich základe rozhoduje o ďalších opatreniach na ochranu prírodných liečebných kúpeľov, kúpeľných miest a prírodných liečivých zdrojov,
- f) pripravuje návrhy na rozhodnutia ministerstva o využívaní prírodných liečivých zdrojov, prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd, na určenie ich správcu a na určenie podmienok a povinností pri tomto využívaní,
- g) vykonáva kontrolu nad balneotechnickými a plniarenskými zariadeniami a balneoterapeutickými prevádzkami z hľadiska dodržiavania špeciálnych prevádzkovo-technických a technologických postupov a noriem,
- h) vyjadruje sa k zmene vo využívaní nehnuteľností a k zriaďovaniu prevádzkarní vo vnútornom kúpeľnom území a ochrannom pásme prírodných liečivých zdrojov prvého stupňa.

§ 76**Výkon miestnej štátnej správy na úseku zdravotníctva**

(1) Štátnu správu na úseku zdravotníctva vykonáva v okrese okresný úrad a v kraji krajský úrad. Na vykonávaní úloh štátnej správy sa na krajskom úrade podieľa štátny krajský lekár a na okresnom úrade štátny okresný lekár.

(2) Okresný úrad

- a) predkladá krajskému úradu návrhy na uloženie povinnosti zdravotníckym pracovníkom podrobiť sa overeniu potrebných vedomostí pri zistení závažných nedostatkov vo výkone povolania,
- b) predkladá krajskému úradu návrhy na vymedzenie zdravotníckych obvodov a určenie ich sídel vo svojom územnom obvode v súlade s územným členením pre primárnu zdravotnú starostlivosť; pre sekundárnu zdravotnú starostlivosť podľa siete zdravotníckych zariadení,

- c) predkladá návrhy na vykonanie zmeny zdravotníckych obvodov po prerokovaní s príslušnými zdravotníckymi zariadeniami a so stanoviskom príslušnej stavovskej organizácie,
- d) zabezpečuje organizáciu lekárskej služby prvej pomoci v okrese,
- e) predkladá krajskému úradu návrhy na obsadenie voľného zdravotného obvodu neštátnym zdravotníckym zariadením,
- f) vybavuje podnety a sťažnosti občanov týkajúce sa poskytovania zdravotnej starostlivosti v neštátnych zdravotníckych zariadeniach na území okresu,
- g) rozhoduje o odvolaniach proti rozhodnutiam vedúcich zdravotníckych zariadení na území príslušného okresu,
- h) určuje povinnosti zdravotníckeho zariadenia poskytnúť zdravotnú starostlivosť osobe v prípade odmietnutia jej návrhu na uzavretie dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, alebo odstúpenia od dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti z dôvodu zmeny odborného zamerania zdravotníckeho zariadenia,
- i) v prípade potreby zabezpečuje zastupovanie poskytovania zdravotnej starostlivosti iným štátnym zdravotníckym zariadením alebo neštátnym zdravotníckym zariadením,
- j) schvaľuje ordinačné hodiny neštátnych zdravotníckych zariadení,
- k) podieľa sa na zabezpečovaní a uskutočňovaní jednotného riadenia prípravy zdravotníctva na obranu štátu.

(3) Krajský úrad

- a) zriaďuje zdravotnícke zariadenia podľa § 24 ods. 3,
- b) povoľuje poskytovanie zdravotnej starostlivosti podľa § 31 ods. 4 a 5,
- c) vymedzuje zdravotnícke obvody neštátnych zdravotníckych zariadení a vykonáva ich zmeny,
- d) rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiam okresného úradu,
- e) riadi a usmerňuje štátnu správu vykonávanú okresným úradom,
- f) vykonáva kontrolu v štátnych zdravotníckych zariadeniach a neštátnych zdravotníckych zariadeniach v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti,
- g) podieľa sa na zabezpečovaní a uskutočňovaní jednotného riadenia prípravy zdravotníctva na obranu štátu,
- h) ukladá pokuty za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom,
- i) predkladá ministerstvu zdravotníctva návrhy na uloženie povinnosti zdravotníckym pracovníkom podrobiť sa overeniu potrebných vedomostí pri zistení závažných nedostatkov vo výkone povolania.

§ 77

Rozhodovanie pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti v zdravotníckych zariadeniach

(1) O právach a povinnostiach fyzických osôb, ktoré vznikajú v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, rozhodujú ošetrojúci lekári alebo osobitné komisie v zdravotníckych zariadeniach.

(2) Ak sa fyzická osoba nazdáva, že rozhodnutie vydané ošetrojúcim lekárom alebo osobitnou komisiou v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti je nesprávne, môže podať proti tomuto rozhodnutiu odvolanie. O odvolaní rozhoduje vedúci zdravotníckeho zariadenia; jeho rozhodnutie je konečné. Vedúci zdravotníckeho zariadenia môže na rozhodnutie v danej veci ustanoviť odborné konzilium.

(3) Ak sa fyzická osoba nazdáva, že rozhodnutie vydané vedúcim zdravotníckeho zariadenia ako ošetrovateľom v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti je nesprávne, môže podať odvolanie, o ktorom rozhoduje príslušný okresný úrad.

(4) Ak sa fyzická osoba nazdáva, že rozhodnutie vydané zdravotníckym zariadením, kde zdravotnú starostlivosť poskytuje len jeden lekár, je nesprávne, môže podať proti nemu odvolanie príslušnému okresnému úradu.

(5) Ak tento zákon neustanovuje inak, na rozhodovanie v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.¹¹⁾

TRINÁSTA ČASŤ SPOLOČNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 79

(1) Zdravotnícke zariadenia na zabezpečenie poskytovania zdravotnej starostlivosti, základných princípov štátnej zdravotnej politiky, liečebného poriadku, základných princípov finančnej politiky štátu prevádzkujú, aktualizujú a rozvíjajú informačný systém s možnosťou jednotnej elektronickej identifikácie poistencov v informačnom systéme poisťovní a zmluvných zdravotníckych zariadení, s dodržaním zákonom zaručenej jednotnosti a čo najmenšieho rozsahu údajov, ktoré poskytujú zdravotnícke zariadenia poisťovniam poistencov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť, s detailnosťou výkonov na poistenca. Informačný systém musí nadväzovať na štátnu štatistickú evidenciu a rešpektovať požiadavky preukázateľnosti.

(2) Zdravotnícke zariadenie vedie register osôb, ktorým poskytuje zdravotnú starostlivosť. Je oprávnené zbierať a povinne uchovávať informácie umožňujúce jednoznačnú identifikáciu týchto osôb po zákonom predpísaný čas od jeho narodenia.

(3) Používanie údajov informačného systému zdravotníckeho zariadenia je jeho výhradným právom a je chránené služobným tajomstvom. Zdravotnícke zariadenie je povinné vytvoriť také organizačné a technické podmienky na prevádzku informačného systému, aby sa zabránilo jeho zneužitiu a zneužitiu údajov v ňom.

(4) Pri ochrane osobných údajov pri prevádzke informačného systému sa postupuje podľa osobitných predpisov.²⁵⁾

(5) Zdravotnícky informačný systém spracúva údaje sledované v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti aj v pôsobnosti orgánov štátnej správy uvedených v § 80 ods. 1.

§ 80

(1) Štátnu správu na úseku zdravotníctva upravujú a vykonávajú v pôsobnosti

- a) ministerstva obrany Ministerstvo obrany Slovenskej republiky,
- b) ministerstva vnútra Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky,
- c) dopravy, pôšt a telekomunikácií Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky,
- d) Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky,
- e) Slovenskej informačnej služby Slovenská informačná služba.

(2) Organizáciu a poskytovanie zdravotnej starostlivosti v ozbrojených silách, Policajnom zbore, Zbore väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Slovenskej informačnej službe ustanovia

všeobecne záväzné právne predpisy, ktoré vydajú jednotlivé ústredné orgány štátnej správy uvedené v odseku 1 a Slovenská informačná služba po dohode s ministerstvom zdravotníctva.

(3) Sieť zdravotníckych zariadení v pôsobnosti Ministerstva obrany Slovenskej republiky, Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky a Slovenskej informačnej služby určujú príslušné ministerstvá a Slovenská informačná služba po dohode s ministerstvom zdravotníctva, ak ide o zaradenie zdravotníckeho zariadenia do siete zdravotníckych zariadení, a po vyjadrení ministerstva zdravotníctva, ak ide o vyradenie zdravotníckeho zariadenia zo siete zdravotníckych zariadení.

(4) Ministerstvo obrany Slovenskej republiky vydá všeobecne záväzný právny predpis, ktorý ustanoví spôsob výberu lekára.

(5) Organizáciu a poskytovanie zdravotnej starostlivosti v doprave, spojoch a verejných prácach upraví Ministerstvo dopravy, spojov a verejných prác Slovenskej republiky po dohode s ministerstvom zdravotníctva všeobecne záväznými právnymi predpismi.

(6) Ak sú na zabezpečenie poskytovania zdravotnej starostlivosti alebo jej jednotného vykonávania potrebné opatrenia všeobecnej povahy, postupujú orgány Policajného zboru, orgány Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a orgány železníc v súčinnosti s orgánmi štátnej zdravotnej správy.

(7) Ak je na zabezpečenie úloh pri ochrane prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd potrebné vykonať opatrenia u fyzických osôb alebo právnických osôb podliehajúcich hlavnému dozoru štátnej banskej správy, postupuje ministerstvo zdravotníctva v súčinnosti s orgánmi štátnej banskej správy.

§ 80a

Zdravotnícke zariadenia uvedené v § 24 ods. 1 písm. m) a n), ktoré nemajú na túto činnosť povolenie vydané ministerstvom, sú povinné požiadať do šiestich mesiacov odo dňa účinnosti tohto zákona o vydanie povolenia podľa § 31 ods. 2.

§ 80b

(1) Povolenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti vydané neštátnym zdravotníckym zariadeniam pred 1. aprílom 2000 podliehajú registrácii podľa odseku 2, ktorú vykoná okresný úrad do šiestich mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

(2) Okresný úrad vykoná registráciu na základe predloženého originálu povolenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti v neštátnom zdravotníckom zariadení držiteľovi povolenia do 30 dní odo dňa jeho predloženia, a to

- a) zapísaním údajov uvedených v origináli povolenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti do registra zdravotníckych zariadení (§ 26a),
- b) opatrením originálu povolenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti odtlačkami registračnej pečiatky a úradnej pečiatky, dátumom a podpisom s uvedením mena, priezviska a funkcie oprávnenej osoby.

(3) Povolenie na poskytovanie zdravotnej starostlivosti vydané pred 1. aprílom 2000, ktoré nebolo zaregistrované podľa odsekov 1 a 2, zostáva v platnosti šesť mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

(4) Držiteľ povolenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, ktorý je 1. apríla 2000 v pracovnom pomere v štátnom zdravotníckom zariadení, je povinný do troch mesiacov skončiť pracovný pomer. Ak tak neurobí, je povinný do ďalších troch mesiacov skončiť výkon činnosti v neštátnom zdravotníckom zariadení. Po uplynutí tejto lehoty príslušný orgán povolenie na poskytovanie zdravotnej starostlivosti v neštátnom zdravotníckom zariadení zruší.

§ 80c

Povolenia na využívanie prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd vydané pred 1. aprílom 2000 sa považujú za povolenia vydané podľa tohto zákona.

§ 80d

Výučbové základne zriadené pred 1. aprílom 2000 sa považujú za výučbové základne zriadené podľa tohto zákona. Zdravotnícke zariadenie a dekan príslušnej fakulty alebo Slovenská postgraduálna akadémia medicíny, alebo príslušná stredná zdravotnícka škola uzavrujú dohodu podľa § 56 do šiestich mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

§ 81

Zrušovacie ustanovenia

Zrušujú sa:

1. zákon č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 196/1990 Zb. o zmenách v pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky v sociálnom zabezpečení a o zmenách niektorých ďalších predpisov, zákona Slovenskej národnej rady č. 419/1991 Zb., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré predpisy v oblasti zdravotníctva, zákona Slovenskej národnej rady č. 27/1992 Zb. o Slovenskej komore vysokoškolsky vzdelaných zdravotníckych pracovníkov, zákona Slovenskej národnej rady č. 193/1992 Zb. o Štátnom fonde zdravia, zákona Slovenskej národnej rady č. 295/1992 Zb. o niektorých opatreniach v miestnej samospráve a v štátnej správe a zákonného opatrenia Predsedníctva Slovenskej národnej rady č. 305/1992 Zb., ktorým sa mení zákon č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu,
2. § 9 ods. 1 až 7 zákona Slovenskej národnej rady č. 46/1989 Zb. o ochrane pred alkoholizmom a inými toxikomániami,
3. § 1 až 8 vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky č. 46/1985 Zb. o postupe pri úmrtí a o pohrebníctve.

§ 81a

Zrušujú sa:

1. položky pod č. 159 až 174 prílohy zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
2. výnos Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky zo 16. marca 1992 č. 1034/1992-D/2-H, ktorým sa upravujú podrobnosti o znaleckých komisiách (registrovaný v čiastke č. 32/1992 Zb.).

§ 82

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1995.

Michal Kováč v. r.

Ivan Gašparovič v. r.

Jozef Moravčík v. r.

- 1) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí.
- 2) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, o financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní.
- 3) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 98/1995 Z. z. o Liečebnom poriadku v znení neskorších predpisov.
- 3a) § 18 ods. 2 písm. a) 1. a 2. bod, písm. b) 1. bod a písm. c) zákona č. 351/1997 Z. z. Branný zákon.
- 4) § 38 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z.
- 5) Napr. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 92/1994 Z. z. o Vojenskej zdravotnej poisťovni, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 276/1993 Z. z. o Poisťovni Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a o financovaní zdravotného poistenia, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 201/1994 Z. z. o zdravotnom poistení železničiarov a o Železničiarскеj zdravotnej poisťovni.
- 6) § 7 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z.
- 7) § 116 Občianskeho zákonníka.
- 7a) § 115 Občianskeho zákonníka.
- 7aa) § 12 ods. 8 a § 16 ods. 6 zákona č. 351/1997 Z. z.
- 7b) § 39 zákona č. 140/1998 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach, o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 220/1996 Z. z. o reklame.
- 8) Zákon č. 30/1968 Zb. o štátnom skúšobníctve v znení neskorších predpisov.
- 9) Napr. zákon Slovenskej národnej rady č. 13/1992 Zb. o Slovenskej lekárskej komore, Slovenskej komore zubných lekárov a Slovenskej lekárskej komore, zákon Slovenskej národnej rady č. 27/1992 Zb. o Slovenskej komore vysokoškolsky vzdelaných zdravotníckych pracovníkov, zákon Slovenskej národnej rady č. 14/1992 Zb. o Slovenskej komore stredných zdravotníckych pracovníkov a o Slovenskej komore zubných technikov.
- 9a) § 38 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 9b) § 72 až 83 zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov.
- 9c) § 80 zákona č. 195/1998 Z. z.
- 9d) § 11 ods. 1 zákona č. 563/1991 Zb. o účtovníctve.
- 10) Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky č. 79/1981 Zb. o zdravotníckych pracovníkoch a iných odborných pracovníkoch v zdravotníctve.
- 10a) Zákon č. 140/1998 Z. z.
- 10b) § 75 Zákonníka práce.
- 10c) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 73/1995 Z. z. o pobyte cudzincov na území Slovenskej republiky v znení zákona č. 70/1997 Z. z.
- 11) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).
- 12) Zákon č. 526/1990 Zb. o cenách.
- 13) Zákon Slovenskej národnej rady č. 73/1986 Zb. o umelom prerušení tehotenstva v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 419/1991 Zb., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré predpisy v oblasti zdravotníctva.
- 14) Zákon č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (Trestný poriadok) v znení neskorších predpisov.
- 15) Napr. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 154/1994 Z. z. o matrikách.
- 15a) § 4a ods. 2 zákona č. 172/1990 Zb. o vysokých školách v znení neskorších predpisov.

- 16) Článok 4 Ústavy Slovenskej republiky.
- 17) § 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 52/1988 Zb. o geologických prácach a o Slovenskom geologickom úrade v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 497/1991 Zb.
- 18) § 2 a 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 499/1991 Zb.
- 19) § 6 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 100/1977 Zb. o hospodárení v lesoch a štátnej správe lesného hospodárstva v znení neskorších predpisov.
- 20) Zákon Slovenskej národnej rady č. 134/1992 Zb. o štátnej správe ochrany ovzdušia.
- 21) Vyhláška Federálneho ministerstva pre technický a investičný rozvoj č. 83/1976 Zb. o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu v znení vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 204/1996 Z. z.
- 23) Napr. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 84/1994 Z. z. o Slovenskom Červenom kríži, o ochrane znaku a názvu Červeného kríža.
- 24) Zákon č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon) v znení neskorších predpisov.
- 25) Zákon č. 256/1992 Zb. o ochrane osobných údajov v informačných systémoch.

